Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

...ПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

...1921 оной ... 21-һээ гарана | № 71 (14182) | 1976 оной мартын 26, пятница | Сэн 2 мүнгэн.

...ПСС-эй обкомдо, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй ...ведтэ, облпрофсоведтэ, ВЛКСМ-эй обкомдо

...ДБЭРИИН АШАГ ҮРЫЕ ДЭЭШЭЛҮҮЛХЫН, АЖАЛАЙ ШАНАР ҺАЙЖАРУУЛХЫН, АРАДАЙ АЖАХЫН 1976 ОНОЙ ТҮСЭБЫЕ АМЖАЛТАТАЙГААР ДҮҮРГЭХЫН ТҮЛӨӨ РЕСПУБЛИКЫН ХҮДӨӨ АЖАХЫН ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЭЙ ДУНДА СОЦИАЛИС МҮРЫСӨӨ ДЭЛГЭРҮҮЛХЭ ТУХАЙ

...ажахын продукт... ...хээр абаха, таряан ...ал ажалһаа абтадаг ...үүдые гүрэндэ ху... ...түсэб, уялгануудые ...үлэн дүүргэхэ, ...шанарые али бо... ...һайжаруулха, үйлэд... ...экономическа та... ...ашаг үрэ ехэтэй бол... ...ралгоор хүдөөгэй ...ай дунда социалис ...үргэнөөр дэлгэрүүл... КПСС-эй обкомой Буряадай АССР-эй ...нүүдэй Совет, обл... ...едэй президиум, ...эй обкомой бюро ...тогтоол баталан абаа. ...дбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ, ажа... ...ар һайжаруулха, ...ажахын 1976 оной ...ые амжалтатайгаар ...түлөө РСФСР-тэ ...ына социалис мүры... ...эрүүлхэ хэмжээ... ...най» КПСС-эй ЦК-... ...СР-эй Министрнүү... ...дэй, ВЦСПС-эй, ...эй ЦК-гай 1976 оной ...21-дэ абтаһан тог... ...дүүргэлтэ болгохын ...документ баталаг... ...ҺА.

1976 ондо тарян болон мал ажалай продуктнуудые ехээр абаха, бэлэдхэхын түлөө хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй дунда социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ. тушаа политическэ, эмхидхэлэй хүдэлмэри шангадхаха гэжэ республикын хүдөө ажахын болон мелиорациин, уһанай ажахын министерствэнүүдые, «Сельхозтехникын» нэгэдэлые, хүдөө ажахын трестнүүдые, хилээмэ талханай продуктнуудай управлениие, хүдөө ажахын, бэлэдхэлэй хүдэлмэришэд, алба хаагшадай профсоюзай обкомые, аймагуудай партийна, советскэ, профсоюзай, комсомолой организацинуудые тус тогтоол уялгална.

«Экономикые саашадань бэхижүүлхэ, арад зоной һуудал байдалые улам һайжаруулхын тула үйлэдбэриин ашаг үрые, ажалай шанарые дээшэлүүлхэ» гэһэн уряа доро хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэдые мүрысөөндэ жагсааха шухала гэжэ тэрэ тогтоол соо заагдана.

Газар тарялангай талаар: орооһо тарянанай, хартаабхын, овощой, тэжээлэй ургамалнуудай ургасые дээшэлүүлхэ, газарай гектар бүхэниие зүбөөр ашаглаха, тарилгын талмайн хубаарилгые гуримшуулха, орооһо таряа бүри ехээр тариха, минеральна үтэгжүүлгые ашаг үрэ гарахаар хэрэглэхэ, үйлэдбэридэ түрүү технологи болон агротехникын оноларгануудые нэбтэрүүлхэ хэрэгтэ гол анхарал хандуулагдаха ёһотой гэжэ тогтоол соо заагдана.

Мал ажалай талаар: бүхы адууһа малай, шубуудай тоо толгой олошоруулха, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ, малаа түргэнөөр томо болгохо, һайнаар шахан таргалуулха, фермэнүүдтэ түрүү һайн технологи үргэнөөр нэбтэрүүлжэ, үбһэ тэжээлые ашаг үрэ ехэтэйгээр гаргашалха зорилго табигдана.

РСФСР-эй Министрнүүдэй Совет болон ВЦСПС тусхай тогтоолой үндэһөөр Бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ һайн үрэ дүн туйлаһан түрүүшүүлые шагнаха гурим тогтоогдоо. Буряадай АССР-дотор бүхэроссин социалис мүрысөөндэ илаһан аймагые шагнахын тула РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй дамжуулгын нэгэ Улаан туг дипломтойгоор, 3-һаа 8 мянган түхэриг хүрэтэр мүнгэн шантайгаар барюулагдаха гэжэ тогтоогдоо. Мүрысөөндэ илажа гараһан колхоз, совхозуудта, хүдөө ажахын бусад предприятинуудта барюулагдахаар 4 Улаан туг, диплом, 1-һээ 2 мянга хүрэтэр түхэригэй мүнгэн шангууд бии болгогдоо. Отделени, бригада, звено, малай фермэнүүдэй коллективүүдые шагнахын тула 500-һаа 1000 хүрэтэр түхэригэй 30 мүнгэн шан тогтоогдоо.

Бүхэсоюзна социалис мүрысөөнэй дүн жэлэй һүүлдэ согсологдожо, тэрэнэй үндэһөөр РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй дамжуулгын Улаан туг, диплом, мүнгэн шангууд барюулагдаха юм. Үйлэдбэрилгэеэ дээшэлүүлхэ, 1976 оной арадай ажахын түсэб, абаһан уялгаяа дүүргэхэ талаар эгээл эрхим үрэ дүн туйлаһан аймаг болон колхоз, совхоз, хүдөө ажахын бусад предприяти, отделени, бригада, звеню, мал ажалай фермэнүүдэй коллективүүд, зарим түрүүшүүл мүрысөөндэ илаа гэжэ тоологдохо байна.

Буряадай АССР-тэ эгээл эрхим үрэ дүн туйлаһан тракторна бригадын, һаалиин фермэнүүдэй 3—3 коллектив, гахайн, шубуудай фермэнүүдэй, отделенинүүдэй, хартаабха, овощ, куузику, кукуруза ургуулдаг звенонуудай, мүн сабшалан һайжаруулха бригада, отрядуудай 2—2 коллектив, хонишодой 8 фермын коллектив шангуудта хүртэхэ зэргэтэй.

Үйлэдбэриин ашаг үрые дээшэлүүлжэ, продукциин шанар һайжаруулжа, мал ажалһаа продукци абаха, гүрэндэ худалдаха түсэбөө дүүргээд, нэгэдэхи кварталай, хахад жэлэй, гурбан кварталай, бүхы жэлэй дүнгөөр социалис мүрысөөндэ илаһан, энээнтэй хамта адууһа малайнгаа тоо толгойе олошоруулжа, ашаг шэмыень дээшэлүүлжэ шадаһан аймагта КПСС-эй обкомой, республикын Министрнүүдэй Соведэй, облпрофсоведэй, ВЛКСМ-эй обкомой дамжуулгын Улаан туг, 1,2 мянган түхэригэй мүнгэн шан. хоёрдохи һуури эзэлһэн аймагта — 800 түхэригэй хоёрдохи шан, гурбадахи һууринда гараһан аймагта 500 түхэригэй гурбадахи шан борюулагдаха байна.

Социалис мүрысөөнэй ябасые, мүн тарян, мал ажалай үйлэдбэридэ эрхим үрэ дүн туйлаһан түрүүшүүлэй, шэнэ юумэ үүсхэгшэдэй хүдэлмэриин дүй дүршэлые бүхы талаһаань харуулжа байха гэжэ республикын, аймагуудай газетын редакцинуудые, республикын Министрнүүдэй Соведэй телевидениин радио-дамжуулгын комитедые тус тогтоол уялгалаа. Социалис мүрысөөе эмхидхэн хүтэлбэрилхэ талаар ехэ үүргэ дүүргэдэг хүдөөгэй партийна эхин организацинуудай хүдэлмэриин дүй дүршэлые дэлгэрүүлхэ гэжэ заагдана.

СОВЕТ-АНГЛИИН ХӨӨРЭЛДӨӨНҮҮД

ЛОНДОН. (ТАСС). Великобританиин гадаадын хэрэгүүдэй ба холбооной хэрэгүүдые даадаг министр Дж. Каллагэнтэй КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыкын хөөрэлдөөн үргэлжэлһэн байна.

Тодорхой, бүтэмжэтэй оршон байдалда үнгэрһэн хөөрэлдөөнүүдэй үеэр эб найрамдалай ба уласхоорондын аюулгүй байдал бэхижүүлгын, уласхоорондын шахардуу байдал улам саашадань һулаpуулгын асуудалнуудта онсо анхарал хандуулагдаа. Энээнтэй дашарамдуулан. Европодо аюулгүй байдал, харилсаа холбоо хангаха зорилготой зүблөөнэй Түгэсхэлэй актын бүхы эрилтэнүүдые бодото дээрэнь бэелүүлгын, тэрэшэлэн үрдилдэн зэбсэглэлгые хизаарлаха ба буу зэбсэгүүдые хуряахын тула үрэ нүлөөтэй хэмжээнүүдые абалгын шухала байһан тухай тусхайлан тэмдэглэгдээ.

Дж. Каллагэн А. А. Громыкын хүндэлэлдэ сайлалга эмхидхэбэ. Сайлалгын үедэ Дж. Каллагэн, А. А. Громыко үгэнүүдые хэлээ.

* * *

ЛОНДОН. (ТАСС). КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко Великобританиин Коммунис партиин Генеральна секретарь Г. Макленнантай уулзаа. А. А. Громыкын, Г. Макленнанэй хоорондо КПСС КПВ хоёрой аха дүү ёһоной харилсаанда таараха нүхэд ёһоной, хани халуун хөөрэлдөөн болобо.

СССР-һээ Великобританида байдаг элшэн сайд Н. М. Луньков хөөрэлдөөндэ хабаадаа.

* * *

ЛОНДОН. (ТАСС). А. А. Громыко консервативна партиин хүтэлбэрилэгшэ Р. Модлингтой, бусад мэдээжэ ажал ябуулагшадтай тэдэнэй гуйлтын ёһоор уулзажа, бүтэмжэтэйгөөр хөөрэлдэбэ.

* * *

ЛОНДОН. (ТАСС). КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко мартын 24-дэ Великобританиин премьер-министр Г. Вильсонтэй уулзаа.

Совет-Англиин харилсаае хүгжөөлгын, тэрэшэлэн уласхоорондын хэдэ хэдэн шухала асуудалнуудаар хөөрэлдэжэ, һанал бодолоо мэдэлсэбэ.

А. А. Громыко энэл үдэр Великобританиин гадаадын хэрэгүүдэй министр Дж. Каллагэнтэй хөөрэлдөөгөө дүүргээ.

СОВЕТ ДЕЛЕГАЦИ ТУНИСТА

ТУНИС. (ТАСС). Тунисай президент Х. Бургиба СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо, Латвиин ССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ П. Я. Страутманис толгойлогшотой Совет правительственна делегацитай. уулзаа.

Тунисай республикын бэеэ даадаг болоһоор 20 жэлэй ойн һайндэртэ хабаадаһан Совет правительственна делегаци Тунисай премьер-министр Х. Нуиртай, гадаадын хэрэгүүдэй министр Х. Шаттитай мүн лэ уулзаһан байна.

11-дэхи БОЛОН СУУЛГЫН 118-дахи ҺУНГУУЛИИН ОКРУГУУДЬАА БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ДЕПУТАДУУДТА КАНДИДАДУУДЫЕ БҮРИДЭЛДЭ АБАХА ТУХАЙ ҺУНГУУЛИИН ОКРУЖНОЙ КОМИССИНУУДАЙ МЭДЭЭСЭЛ

Улаан-Үдэ хотын 11-дэхи болон Мухар-Шэбэрэй аймагай Суулгын 118-дахи һунгуулиин округуудта Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй һунгалта 1976 оной апрелиин 11-дэ зарлагдаа.

«Буряадай АССР-эй Верховно Соведые һунгаха дүримэй» 55-дахи статьягай үндэһөөр һунгуулиин окружной комиссинууд Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадуудай кандидадууд бүридэлдэ абтаба.

Колиниченко Алексей Николаевич. 1932 ондо түрэһэн, Улаан-Үдын гарнизоной сэрэгэй албатан, КПСС-эй гэшүүн, һунгуулиин 11-дэхи округһоо сэрэгэй албатанай хамтын суглаагаар дэбжүүлэгдэбэ.

Тухаринов Юрий Владимирович, 1927 ондо түрэһэн, Улаан-Үдын гарнизоной сэрэгэй албатан, КПСС-эй гэшүүн, һунгуулиин 118-дахи округһоо Мухар-Шэбэрэй аймагай Суулгын совхозой хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд болон алба хаагшадай хамтын суглаагаар дэбжүүлэгдэбэ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведые һунгаха һунгуулиин окружной комиссинууд.

...ТАБАН ЖЭЛ — АШАГ ҮРЭ, ШАНАР, ДЭЛИСЭ

...ЛУУШУУЛАЙ ...АЛАМЖАТАЙГААР

...жэлдэ түрэл Аргата ...хонин ажалда хү... ...оржи Дугаров, тэрэ... ...нүхэр Цыпилма Ду... ...гшэд Хурамхаанай ...бороо нилээд дүр... ...орхэ малшад гэжэ ...ай юм.

... дунда һургуули ...залуушуул жэл бү... ...ровайда ерэжэ, хо... ...ень харууһалалса... ...ай малшадһаа үнэтэй ...үбшэл абадаг юм.

... класс дүүргэһэн ...шууд Будама Гун... Батомунко Цыдыпов ...хонишод Дугаровтан ...намарһаа хажуудаа ...дахуулан, малшанай ...һурганад.

... 585 эхэ хонид ... Эдэнэй байрыень ...тэжээлыень бэлэдхэ... ...даа зээхэ хэрэгтэнь ...нишод эдэбхитэйгээр ...һан, эдеэлсэ һайн... ...эринүүдтэ малаа ...үшэлүүлһэн байна.

... хонид энэ жэл ...ша түрэжэ хүгшэр... ... Гэбэшье, хүшөөр һайн байһанһаа мүнөө түлынь һайнаар абтаа. Зуун эхэ хонин бүриһөө наян табанһаа доошо бэшэ хурьгадые түлжөөхэбди гэһэн уялга энэ жэл хонишод абаһан юм. Түл абалгын энэ халуун һаһада комсомолшууд Будама Гунтупова, Батомунко Цыдыпов гэгшэд һайнаар хүдэлнэ. Тэдэнэр нарай хурьгадые даа-руулнагүй, элдэб үбшэнһөө һэргылнэ, саг соонь эхыень олгуулжа садатар хүхүүлнэ.

Ариг сэбэрэй санитарна гурим сахиха, тэжээлэй минеральна, витаминна нэмэлтэнүүдые, элдэб эм дом зүбөөр хэрэглэжэ һураха ябадалдань эндэхи хонишодто, тэрэ тоодо залуу хонишодто, ветеринарнууд Н. Ц. Доржиева, Ц. Г. Бодиева гэгшэд ехэ туһаламжа үзүүлнэ. Буряадай хүдөө ажахын институт дүүргэһэн мэргэжэлтэ зоотехник М. Я. Доржиев отарада үбэлжэлгэ, түл абалга эмхитэйгээр түгэсхэхэ хэрэгтэ саг үргэлжэ анхаралаа табидаг байна.

Д. САНДАНОВ.

ТҮЛ АБАЛГА ҮРГЭЛЖЭЛҺӨӨР

Манай Калининай нэрэмжэтэ колхоздо түл абалга түлэг дундаа ябажа байна. Баян дүршэлтэй, жэлһээ жэлдэ үндэр амжалта туйладаг хонишоднай энэ жэлдэшье эрхим дүн туйлаба. Эдэмнай хэд бэ гэхэдэ, Иван Аронович Разуваев, Ирина Семеновна Преловская, Валентин Лукич Нестеров гэгшэд болоно.

Нүхэр Разуваев 590 эхэ хонитой юм. Мүнөө 100 эхэ хонин бүриһөө 103 хурьга абаад байна. Ахалагша хонишод Преловская Нестеров хоёр тус бүридөө зуун эхэ хонин бүриһөө тус тустаа зуун хурьгатай болонхой.

Мүнөө эдэ нүхэд партиин XXV съездын шиидхэбэринүүдтэй танилсаад, урма зориг нэмэжэ, ажалдаа бүри ехэ эмжалта туйлахын түлөө эрмэтэйгээр хүдэлнэ.

Ч. ЦЫБИКДОРЖИЕВ.

Бэшүүр.

ҺАЙН ҮҮСХЭЛЭЙ ҺАБАГША

Үнинһөө хойшо «50 лет Октября» совхоз Хэжэнгын аймаг дотор һү һаалгаар түрүү зэргэдэ ябадаг ажахы юм. Илангаяа тус совхозой Ородой-Адагай һаалиин фермын коллектив жэлэй ямаршье сагта сагаан эдеэ һаба һуулгаар билтаруулдаг гэжэ суутай.

КПСС-эй XXV съездын хүндэлэлдэ социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсон, энэ фермын һаалишад жэлэй түрүүшын кварталда һү һааха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэе гэһэн уряатайгаар аймагайнгаа һаалишадта хандаһан байна.

Мүрысөө үүсхэгшэд хэлэһэн үгэдөө хүрэмөөр ажаллажа, 470 центнер һү абаха кварталайнгаа түсэбые хахад һараар урид дүүргэбэ. Эндэ фермые даагша З. Дашидоржин, һаалишад: коммунистка Е. Лященко, КПСС-эй гэшүүндэ кандидат О. Соловьева, Т. Шацкая гэгшэдэй габшагай ажалай хубита ехэ. Фермын һаалишад малаа зүбөөр эдеэлүүлжэ, үдэрэй гурба дахин һаахадаа үнеэн бүриһөө 9,5—10 килограмм һү алгадгүй абана.

Эдэнэрэй үүсхэл эдэбхиие дэмжэһэн Чисаанын совхозой Булагай һаалиин фермынхид баһал түрүүшын кварталай түсэбөөр 765 центнер һү һааха байһан һаа, мартын 11-нэй мэдээгээр 776 центнер һаажа тушааһан байна. Үнинэй һаалишан Ажалай Улаан Тугай орденто Х. Буянтуева, Хүндэлэлэй Тэмдэг ордено Е. Глазкова, мүн бэрхэ һаалишан Х. Лубсандоржиева гэгшэд жэлэй эхинһээ үнгэрһэн хоёр һара соо тус бүридөө үнеэн бүхэнһөө 500 гаран килограмм һү һааба.

Жэлэй хоёрдохи кварталай түсэбые мүн лэ болзорһоонь урид дүүргэхээр хараалнабди, — гэжэ хорёод жэлдэ фермые эрхилжэ ябаһан Ш. Ж. Доржиев найдамтайгаар мэдүүлнэ.

Л. ГОМБОЕВ,
аймагай газетын хүдэлмэрилэгшэ.

ФОТО РЕПОРТАЖ

БУЛТАНАЙ ОРОЛДОЛГООР

Хабарай тарилгада бэлдэгдээд байгаа хүдөө ажахын хүсэтэ техникэ харахадаа Түнхэнэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой Шанаа нютагай механизаторнуудай ямар оролдолго, эрмэлзэлгэтэйгээр ажаллажа байһаниие ойлгохоор.

— Гомпил Шагдурович, ажалнайшье нигээд багсааба хэбэртэй, — гэжэ маряатай томо хүн өөрһөөшье томо дархагар хүндэ хандана.— Дутуу дунда частьнуудаар тааруулха хүдэлмэри үлэбэ.

— Саг түргэн үнгэржэ, тарилгымнай халуун һаһа ойртобо даа, — гэжэ нүгөөдэнь харюусана. — Тэрэ частьнуудынь саг соогоо олдоод орхибол, һайн бэлэй.

Нигэжэ Шанаагай отделениин механизатор Иван Шириповнч Шобоев эгээл найдамтай туһалагша — түмэршэ дархан Гомпил Шагдурович Мантуровтай хөөрэлдэнэ.

Тиигэһээр байтарнь, сут ажаллажа байгаа чүхэдынь — Николай Дорофеев, Бадма Дылгеров, Иринчин Илтаков, тракторна бригадые даагша Матвей Илтаков гэгшэд сугларба.

— Арбан нэгэн тракторай юһэниинь заһагдаһанхай, — гэжэ бригадир Матвей Сыренович хөөрэнэ. — Бэшэ хоёрынь «Сельхозтехника» нэгэдэлдэ заһагдажа байна.

Отделениин таряашад энэ жэлдэ үндэр баян ургаса ургуулжа абахын тула яһала ехэ хүдэлмэри хэнэ. Үнгэрһэн намар 500 гектар сэбэр паарта минеральна үтэгжүүлгэ оруулагдаа. Үбэлдөө 1.000 гектар тарялан дээрэ саһан тогтоогдоо. Хабарайнгаа тарилгын хүдэлмэриие саг болзор соонь, һайн шанартайгаар дүүргэхын тула бүхы плуг ба сеялкэнүүдээ, культиватор болон борнойнуудаа бултыень заһабарилангхай.

Бидэнэй таряашадтай нигэжэ хөөрэлдэжэ, дүрэ зурагыень абажа байха үедэ, энэ отделениин хүтэлбэрилэгшэ, хүдөө ажахын институдай агрономиин факультет дүүргэһэн мэргэжэлтэн Савва Мункуев хүрэжэ ерэбэ.

— Урдань манай бригадада доторой мэргэжүүлгэ нэбтэрүүлэгдээгүй байгаа юм,— гэжэ Савва Долгорович хөөрэбэ.

Нэгэ тракторна бригадын механизаторнууд Зуун-Моринной ба Шанаагай отделенинүүдэй газар тарялан элдүүрилжэ, орооһыень хуряажа абахаһаа гадна, үбэлдөө фермэнүүд болон отарануудтань үбһэ, һолоомо, түлеэень зөөдэг байгаа. Тиихэдэ тракторнуудаа, анзаһа, сеялкэнүүдээ, борной, культиваторнуудаа заһабарилжа, хабарайнгаа тарилгада бэлэдхэхэ хэрэгтэй байгаа. Тиигээд ерэхэдээ, ажалайнгаа захада гарахын аргагүй тоншье хэсүү байдалда механизаторнуудай ородог байһаниинь мэдээжэ. Харин мүнөө жэл хоёр отделенидэ нэжээд тракторна бригада байгуулагдажа, зарим механизаторнуудынь Зуун - Мориндоо, бэшэниинь Шанаадаа хубаарилан үлэбэ.

— Мүнөө бидэ бригададаа доторой мэргэжүүлгэ нэбтэрүүлжэ байнабди, — гэжэ отделениин хүтэлбэрилэгшэ хөөрөөгөө үргэлжэлүүлнэ.— Владимир Хулсыгеровнай аммиагай уһа оруулха, хуурай фосфорно үтэгжүүлгэ Николай Дорофеев, Иван Шобоев, Равиль Биктагыров гурбамнай орооһоной үрэһэнтэй газарай хүрьһэндэ оруулха гэлсээ һэн бээзбди, — гэжэ Савва Долгорович бригадиртаа хандана.

— Тиимэл даа, — гэжэ Матвей Илтаков зүбшэбэ.— Виктор Бамбуров, Лопсон Прушенов, Бадма Дылгеров, Иринчин ахай — эдэ дүрбэн газар хахалалга, элдүүрилгээр мэргэжэхэ ёһотой.

— Бэлэдхэлнай яһала һайн, — гэжэ Матвей Сыренович хэлэбэ. — Ган гасуурта ороогүй һаа, гектарай арбан долоон центнер ургаса абаха бээзбди.

Түрүүшын бороогой оротор газар тарялагнай шиигээ табихагүй байха, — гэжэ отделениин хүтэлбэрилэгшэ Савва Долгорович найдамтайгаар хэлэбэ.

Ажалдаа абьяастай, эрдэм ухаанай эди шэдеэр зэбсэгжэһэн эдэ нүхэдэй ерээдүйнь амжалтада этигэнгүй байхын аргагүйл даа. Нээрээшье, тиимэ бэшэ гү?...

Б. ЯБЖАНОВ,
манай корр.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Шанаагай тракторно-тараан ажалай бригадын бригадир М. С. Илтаков заһабарилагдаһан техникэ шалгана. 2. Механизаторнууд (зүүн гарһаа) В. Ч. Кучин, Б. Ш. Дылгыров, Г. Ш. Мантуров, И. Ш. Шобоев гэгшэд заһабарилгынгаа хүдэлмэриин дүн тухай хөөрэлдэжэ байна.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

ГАЗАР ҺАЙЖАРУУЛХА габшагай хоёр һара

МАЙ 15

...рүүнын аймагта

...ХИТЭЙГЭЭР ЭХИЛЭЭ

...н совхозой механи... ...луговодууд газа... ...эл һайжаруулха ...хоёр һарые эмхи... ...лбэ. Эдэнэр энэ ...бүри эртэнһээ ...бэлдэһэн байгаа. ...луговелиоративна ...дүршэл ехэтэй ме... ...Павел Иванович ...хүтэлбэрилнэ. Тус ...7 трактор, бусад ...элгагданхай. ...шэ намар соносхогдоһон габшагай хоёр һарын үедэ тус отрядай гэшүүдэй хүсөөр 5.054 тонно наг шэбхэ ажахын сабшалан ба тарялан дээрэ гаргагдаһан байгаа. Тиихэдэ 600-гаад гектар газар бута бологоһоо, бургааһанһаа сэбэрлэгдээ.

Лугомелиоративна отрядай мартын 15-һаа майн 15 болотор бүтээхэ ажалай түсэб зохёогдонхой. Түсэбэй ёһоор хамтадаа 6.500—7.000 тонно шэбхэ сабшалан дээрэ гаргаха, намартаа сэбэрлэгдэһэн газараа элдүүрилжэ, олон жэлэй ногоо, мүн тэжээлэй ургамалнуудые тариха юм. Отрядай гэшүүд габшагай хоёр һарын түрүүшын үдэрһөө бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллажа байна. Һүүлэй мэдээгээр хамта дээрээ 1.000-гаад тонно наг шэбхэ сабшаланда гаргагдаа.

Шэбхэ зөөлгэдэ хүдэлдэг тракторист Г. Колокольцев, мүн механизаторнууд Ю. Лагутин, А. Селихов гэгшэд бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлжэ байна.

Д. ДУГАРОВ,
манай корр.

...РЯД—АЖАЛДАА

...табан жэлэй тү... ...хабарай тарилгын хү... ...һаһа сагтань бэлдэ... ...хаа-хаанагүй тү... ...гдажа байна.

... аймагай эгээл ...«Комсомольский» ...энэ харюусалгата ...эмхитэйгээр ябуу... ...Трактор, машинануу... ...малартайгаар за... ...дүүргэһэн совхозой механизаторнууд тарялангай газар, нуга сабшалангай ургаса дээшэлүүлхын тула республика доторoo соносхогдоһон габшагай хоёр һарада эдэбхитэй хабаадалсана.

Энэ шухала ажалда табигдаһан А. Б. Алкиновай оньһожоруулагдамал отряд 10 трактораар мартын эхинһээ хойшо тарлалан сабшаландаа наг шэбхэ зөөнэ. Отрядай механизаторнууд трактор бүхэнөө һаадгүйгөөр, бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглажа, үдэр бүри 140 тонно үтэгжүүлгэ хээрэ гаргана.

Отрядай гэшүүд Д-Н. Цыденов, В. Веревкин, Б. Цыденов гэгшэдэй шударгы ажал тэмдэглэмээр. Отряд арба-арбан үдэрөөр тодорхой даабари урдаа табижа, тэрэнээ заатагүй бэелүүлэн, апрелиин 1 болотор 4 мянган тонно наг шэбхэ зөөжэ үрдихөөр шиидэнхэй.

Н. ИВАНОВА,
хүдөө бэшэгшэ.

ХОНИН АЖАЛНАЙ ХАЙШАН ГЭЭД ХҮГЖЭХЭБ?

Арбадахи табан жэлдэ оронойнмнай колхоз, совхозуудай малшадай урда нилээд ехэ, харюусалгатайшье зорилго табигданхай гээшэ.

Партиин XXV съезд дээрэ баталагдаhан гол документ болохо — «СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүдые» уншахада, мяха, hү, үндэгэ, ноохо гэхэ мэтын продукци саашадаа ехээр абахын тула адууhа малай тоо толгойе олошоруулха, тэдэнэй харууhа тэжээлые эрид hайжаруулха, үүлтэрынь hайн болгохо, фермэнүүдтэхи ажал гүйсэд оньhожоруулха, тэндэ түрүү технологи үргэнөөр нэбтэрүүлхэ шухала гэжэ онсо заагдана.

Жэшээнь, жэл бүри дунда зэргээр 15—16,5 миллион тонно хүрэтэр мяха, 94—96 миллион тонно хүрэтэр hү, 58—61 миллиард үндэгэ абаха зорилго табигдана.

Түбхын түрүүн ажахы бүхэндэ бии байhан арга боломжо, нөөсэнүүдые дүүрэнээр хэрэглэхэ, илангаяа мал ажалые хурдан түргэнөөр хүгжөөгөөд, адууhа малые богони болзор соо томо болгожо, таргалуулжа, эрхим шанартай мяха ехээр абаха шухала байhаниинь ойлгосотой ааб даа.

Энээнhээ уламжалан, манай «Победа» колхозой ажалшад, малшадай КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, саашадаа мяха, илангаяа хониной тарган мяха, торголиг ноохо ехээр, хямда сэнтэйгээр абадаг болохо тушаа ямар арга боломжотой байhан тухайнь эндэ тогтожо хэлэхэ хүсэлэн түрэнэ.

Манай ажахы хэр угhаа хойшо таряан ажал горитой эрхилдэг, гол түлэб эбэртэ бодо мал, гахай үсхэбэрилдэг шэглэлтэй байhан гээшэ. Имагтал hүүлэй арбаад жэлдэ хонин hүрэгэйнгөө тоо толгойе зарим тэды олошоруулжа, энэ hалбарияа ашаг үрэ, олзо доход hайса оруулдаг боложо байна.

Бүри урданhаа хойшо манай эндэ хонидые олоор үсхэбэрилхэдэ ашагтай гэжэ мэдээжэ байбашье hаа, hайн бэлшээриин дутамаг дээрэhээнь энэ hалбариин хүгжэлтэ ехээр гэдэргэ татагдадаг байгаа.

Зай хараял даа. Колхоздо бүхыдөө 9,4 мянган гектар эдлүүриин газар тоологдоно. Тэрэнэй ехэнхинь, 6,6 мянган гектарынь тарялангай газар, харин оройдоол 779 гектарынь сабшалан, 2,1 мянган гектарынь бэлшээри юм. Энэ бүхы газар дээрэмнай мүнөө хамта 1 мянган үхэр, 8,6 мянган хонин hүрэг харууhалагдана. Тиихэдэ үшөө 2,5 мянган гахай бии.

Иигээд ерэхэдээ энээхэн сабшалан, бэлшээреэл хараад hуугаа hаа, адууhа малаа, илангаяа хонин hүрэгөө эрид олошоруулжа, тэдэнэйнгээ ашаг шэмые ехээр дээшэлүүлжэ шадахагүй байhамнай элитэ. Мүн сабшалан, бэлшээримнай бага гээд, имагтал орооhо тарья, овощ горитой ургуулhандаа hанаагаа амараад, миил таряан ажалаа урдаа хараад байгаа hаа, баhал холо ошохогүй бди.

Үнэндөө, колхоздо тарян ажалhаа продукци, олзо доходшье ihала ехэ абтана. Илангаяа тарьялангай ургаса жэлhээ жэлдэ дээшэлнэ. Жэшээнь, наймадахи табан жэлэйхитэй сасуулбал, юhэдэхи табан жэлдэ тарьяанай ургаса 19,5 процентээр дээшэлээ, овощ — 2,7 дахин ехэ абтадаг болоо. Нёдондо тарьялангай гектар бүхэнhөө дунда зэргээр 14,9 центнер орооhон, гектарай 269 центнер овощ хуряагдаа hэн. Тиигэжэ колхоз гүрэндэ 23,3 мянган центнер тарья, 3,8 мянган центнер овощ худалдаа.

Гэхэтэй хамта ажахы бүхэнэй арга боломжые дүүрэнээр хэрэглэхэ, тэндэхи бүхы hалбаринуудые зохихо соонь томодхон, зүб шэглэлтэйгээр эрхилхэ, газарай гектар бүрихөө шадаал hаа олон янзын ехэ продукци абахын түлөө тэмсэхэ шухала гэжэ КПСС-эй XXV съезд дээрэ элидхэл хэхэдээ нүхэр Л. И. Брежнев онсолон заагаа ха юм.

Тиимэhээ манай колхоз тарьяан ажалайнгаа зарим тэды амжалтада үндэhэлэн, саашадаа баhал адууhа малайнгаа нэн түрүүн хонин hүрэгэйнгөө тоо толгойе түргэн олошоруулха, мяха ноохо улам ехээр абадаг болохо зэргэтэй. Энэмнай манай ажахын эрхэ байдалда экономикые түргэлөөр бэхижүүлхэ, продукци абалгые дээшэлүүлхэ гол арга зам болоно.

Колхоздо хонин hүрэгнай мүнөө үсөөншье hаа, продукци, ашаг олзо ihала горитой үгэнэ. Жэшээлхэдэ, юhэдэхи табан жэлдэ мал ажалhаа абтаhан бүхы продукциин 31 процентынь эбэртэ бодо мал үсхэбэрилгэhээ, 34 процентынь гахайн фермэhээ оруулагдаа. Харин тэрэнэй 28,1 процентынь хонин ажалhаа абтаhан байна.

Тиихэдэ энэ hалбариhаа оруулагдаhан сэбэр олзо доходынь бусад hалбаринуудайхиhаа үшөө дээшээ байгаа гэхэдэ болоно. Тусхайлбал, үнгэрэгшэ жэлдэ колхоз 750 центнер хониной мяха абаад, хонин бүриhөө 4,5 килограмм ноохо хайшалжа, хамта 379 центнер «сагаан алта» гүрэндэ худалдаа, үшөө 500 гаран пайн үүлтэрэй хурьган хусануудые ондоо ажахынуудта худалдаа hэн. Ажахымнай хониной мяха, ноохо, мүн үүлтэртэ хонидые худалдалгаhаа жэл бүри хамта 300—340 мянган түхэригэй олзо доход оруулна. Энэнь мал ажалhаа абтадаг бүхы олзо доходой 27—30 процентынь болоно.

Нэгэ үгөөр хэлэбэл, хонин hүрэгые hайнаар үсхэбэрилжэ, тарган мяха, торголиг ноохо бүри ехээр абаха, эдэ продукци худалдалгаhаа ашаг олзо үшөө ехээр оруулдаг болохо арга боломжо манайда ihала бии гээшэ.

Теэд сабшалан, бэлшээреэр бага аад, энэ hалбарие хайшан гэжэ саашадань хүгжөөхэ болонобибди?

Энэ талаар партиимнай XXV съездын материалнууд манда эгээл зүб зам заажа үгэнэ. Нэн түрүүн хонидые томодхогдоhон фермэдэ үсхэбэрилхэ, нэгэ газарта олон хонидые байлгажа, оньhожоруулагдаhан байра соо шахаха, гол түлэб тарялан дээрэhээ абтаhан тэжээлээр тэдэниие хооллуулха зэргэтэй болонобди.

Ставрополиин хизаарайхидай дүй дүршэлые hайса шэнжэлжэ үзөөд, урзанда бидэ түрүүшынхеэ нэгэ газарта 3 мянган хонидые байлгажа шахаха задагай байра түхеэрээ hэмди. Түрүүшын жэлдэ тэндэ 1,3 мянган хонин шахаад, нёдондо 2,3 мянган хонидые таргалуулаабди. Тиигэжэ энэ hалбарие промышленна үндэhэ hуурида оруулха эхин алхам хэгдээ.

Хайша хайшаа 100 метр үргэнтэй гурбан талмай түхеэрээд, дээрэнь hарабшахушалта хээбди. Нэгэн соонь хонид эдеэлхэ, мүгөөдэ хоёр соонь амарха байна. Бүхы талмайнуудаа зургаан ондоо болгожо таhаланхайбди. Тэдэнэй тус бүридэ 500 хонид байлгагдадаг. Эндэнь хонидто үбhэ тэжээл хэжэ үгэхэ хобто кормушка, уhанай хобоо табигданхай. Үбhэ тэжээлыень кормушкануудай хоорондуур тракторээр ябаад хэжэ үгэдэг юм. Харин уhаниинь түрүүн табан кубай амhарта соо хэгдээд, саашадаа соргоор дамжан, хобоонууд соо орожо байдаг.

Нёдондо август — сентябрь hарада 2.200 хонидые дүрбэн хүн шахаа. Тэдэндэ МТЗ-50 түхэлэй нэгэ трактор тэргэтэйгээр, үбhэ тэжээл хэршэхэ КИР 1,5 түхэлэй машина үгтөө hэн.

Хонид табин хоногто шахагдажа, хамта 161 центнер мяхан нэмэжэ абтаа. Эндэ хонин бүхэндэ үдэрэй 4—5 килограмм ногоон тэжээл, 500—600 грамм талха тарья эдюулээд шахахадамнай, тус бүридөө шэгнүүрээ сүүдхэдээ 146 граммаар нэмээгээд, 40—40,3 килограмм шэгнүүртэйгээр тушаагдаа. Бүхы хонидой 80 процентынь дундаhаа дээшэ шадалтай, тарган гэгдэжэ абтаhан байна. Хонидые нэгэ газарта олоор байлгажа шахадаг болоhоной ашаар колхоз хониной мяха абалгые нёдондо 39 процентээр дээшэлүүлээ. Абтаhан хониной мяханай центнер бүхэнэй өөрынь үнэ сэн 105,1 түхэригтэ хүрөө гэхэ гү, али урдынхиhаа 15,2 түхэригөөр хямдараа.

Иигэжэ томодхогдоhон, оньhожоруулагдаhан фермэ эмхидхэжэ, нэгэ газарта хонидоо олоор байлгадаг болоходо хонишодой ажалай бүтээсэ дээшэлнэ, тэдэнэй hуудал байдалшье ондоо болоно. Ажалайнгаа оньhожоруулагдажа, промышленна түхэлтэй болоходо тэндэ залуушуул ерэжэ хүдэлхэ дуратай болоно.

Гэбэшье эндэ шиидхэгдээгүй асуудал үшөөл олон. Нэн түрүүн хонишодой бригадануудые томодхоходоо, нэгэ газарта хэды хонидые байлгахаб, тэдэниие үбhэ тэжээлээр яажа хангахаб, ажалыень яажа оньhожоруулхаб гэжэ зүбөөр шиидхэхэ байнабди. Саашадаа хонидтоо имагтал хэршэгдэhэн үйрүүлэгдэhэн холимол тэжээл эдюулдэг болохо ёhотойбди. Энээнэй ашаар үбhэ тэжээлые хубаарилжа үгэхэ хүдэлмэриие оньhожоруулха аргатай болохо бшуу. Мүн хонидые бэлшээхэ hайжаруулагдаhан, уhалагдадаг бэлшээри эмхидхэхэ шухала.

Арбадахи табан жэлдэ мал ажалай продукци, илангаяа хониной мяха, ноохо ехээр абахын тула энэ эхилhэн ажалаа бүри hайнаар эмхидхэжэ, шэнэ түрүү технологи үргэнөөр хэрэглэхэбди.

В. СМОЛИН,
Бэшүүрэй аймагай «Победа» колхозой түрүүлэгшэ.

ПАРТИЙНА ЭДЭБХИТЭДЭЙ СУГЛААН

ХОРИ. Районой партийна эдэбхитэдэй суглаан эндэ болобо. КПСС-эй XXV съездын дүнгүүд ба районой партийна организациин зорилгонууд тухай партиин райкомой нэгэдэхи секретарь В. У. Дарханов элидхэл хэбэ.

Энэ асуудалаар олон хүн үгэ хэлээ. КПСС-эй XXV съездын делегат, Хориин дунда hургуулиин багша Д. Е. Болдонова түрүүн үгэ хэлэбэ. Партийна съездэдэ хабаадаhан тухайдаа hанамжа бодомжонуудаа хэлэхэ зуураа, нүхэр Болдонова ургажа ябаа үетэниие ажалда хүдэлмэржэ хүмүүжүүлхэ тухай тогтобо. Тиигэхэ зуураа, энэ шухала хэрэгтэ олониие хабаадуулха шухала байhан тухай асуудал табиба.

Партиин XXV съездын урда тээ, hүүлээрнь социалис мүрысөө эмхидхэhэн тухайдаа, модо шэрэхэ 4 hарын түсэбые В. И. Ленинэй түрэhэн үдэр болотор дүүргэхээр хүдэлжэ байhан тухайдаа Хориин леспромхозой парткомой секретарь И. Я. Трунев хэлэhэн байна.

Аймагай түб hууриндахи универмагай наймаалагша Г. М. Садовская партийна эдэбхитэдэй суглаан дээрэ үгэ хэлэхэ зуураа, Хори дээрэ худалдаа наймаанай түб нээхэ тухай асуудал табиба. Хүрбын совхозой главна агроном Н. Р. Евсеев, «Бурятцелинстрой» трестын 335-дахи ПМК-гай партийна организациин секретарь Е. Н. Воронина гэгшэд мүрысөө hайнаар эмхидхэжэ, бии байhан нөөсэ, арга боломжонуудые сүм хэрэглэхэ, ургаса муутай газар эдлүүридэ оруулха, партиин XXV съездын материалнуудые тайлбарилха хэрэгтэ анхаралаа ехээр табиhан байна. Анаагай совхозой парткомой секретарь В. Ж. Абидуев, Хүрбын леспромхозой директор Н. Н. Герасименко, аймагай нэгэдэмэл библиотекые даагша Р. А. Лисова, ВЛКСМ-эй райкомой секретарь М. Ц. Намжилон, аймагай сэрэгэй комиссар В. Ч. Торноев гэгшэд зүбшэн хэлсэгдэhэн асуудалаар үгэ хэлээ.

Зүбшэн хэлсэгдэhэн асуудалаар партийна эдэбхитэдэй суглаан зохихо тогтоол баталан абаба.

Д. ДАГБАЕВ,
КПСС-эй обкомой секретарь.

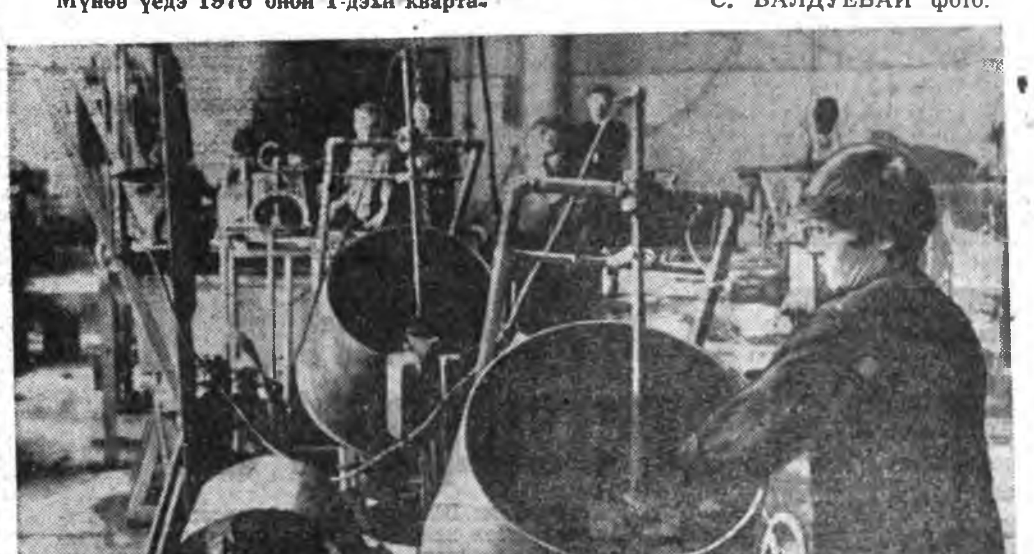

Улаан-Үдын Ленинэй ордента ЛВРЗ-гэй вагон хабсаралгын цехэй гальваническа участогто ажалладаг коммунист Павел Фёдорович Мироновой бригада КПСС-эй XXV съездын нэрэмжэтэ участогай хүндэтэ нэрэ зэргэдэ hаяхан хүртэбэ. Тус бригадада 10 хүн хүдэлдэг. Цех соогоо мэдээжэ болоhон П. Ф. Мироновой бригада түгэс ажалаараа шалгарhан байна.

Мүнөө үедэ 1976 оной 1-дэхи кварталай түсэб болзорhоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэл үргэнөөр дэлгэржэ, вагон хабсаралгын цехэй хүдэлмэрилэгшэд эндэ урагшатай hайнаар ажаллана.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: П. Ф. Мироновой бригадын гэшүүдэй ажалдаа байхыень харанат; Павел Миронов (зүүн гарhаа) Петр Сахаровский, Леонид Бабкин, Михаил Невзоров, Александр Парненко, гальваническа участогта.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

УЛАМ ДЭЭШЭЛҮҮЛНЭ

Байгша ондо аймагай hаалишад бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ хабаадалсажа, дээшэлүүлэгдэhэн социалис уялга абаhан байна.

Тиихэдэ нёдондо 12 ажахын дүрбэниинь — «Суулгын» совхоз, «Коммунизм», «Знамя Ленина», Ленинэй нэрэмжэтэ колхозууд hү hааха түсэбөө 119—100,1 процент дүүргэhэн юм. «Коммунизм» колхозой hаалишад энэ үе соо үнеэн бүриhөө дунда зэргээр 2460 килограмм hү hаажа амжаhан байна. Мүн «Забайкалец» совхоздо, «Знамя Ленина» колхоздо үнеэн бүриhөө 2351—2241 килограмм hүн hаагдаа. Имэ амжалта туйлахын тула ажахынуудай бүхы hаалишад малайнгаа тэжээл гамтайгаар, аша үрэтэйгөөр гаргашалhан, дутагдалнуудаа дары усадхаhан байна. Гадна мэргэжэлтэд малай hубайралгатай эрид тэмсэжэ, үүлтэр hайжаруулха хүдэлмэрөө эмхитэйгээр ябуулжа шадаhан байна.

Иигэжэ колхоз, совхозуудай 390 гаран hаалишадай 151-ниинь табан жэлэйнгээ түсэб үлүүлэн дүүргээ. Тиихэдэ үнеэн бүриhөө дунда зэргээр 2000—2500 килограмм hү hааhан hаалишад нилээд олошороо гэхэ гү, али 38 болоhон байна. Тэдэнэй 15-ниинь гансахан «Коммунизм» колхозой hаалишад юм. Мүрысөөнэй манлайда ябаhан дүршэлтэй hаалишан Надежда Алексеевна Ефимова гурба мянган килограммай дабаа аймаг дотороо эгээн түрүүлэн дабажа шадаа. Мүн «Забайкалец» совхозой эрхим hаалишан, Буряадай АССР-эй Верховно Советэй депутат, комсомолой гэшүүн Анна Матвеевна Петрова үнеэн бүхэнhөө 3606 килограмм hү hаажа, аймаг соогоо түрүүлжэ ябана.

Үнгэрhэн январь, февраль hаранuудай дүн сэгсэлогдоходо «Знамя Ленина» колхозой Дээдэ-Сутайн фермын коллектив hара бүхэндэ үнеэн бүриhөө 231 килограмм hү hаажа, түсэбөө 125 процент дүүргэжэ нэгэдэхи hуури эзэлээ. Үнеэн бүриhөө 222 килограмм hү hаажа, түсэбөө 112 процент бэелүүлhэн «Коммунизм» колхозой П. Белозеровой даадаг фермын коллектив хоёрдохи hууридэ гараа. «Искра», «Знамя Ленина», «Путь Ленина», «Коммунизм», «Заганский», колхозуудай, «Одон», «Забайкалец», «Авангард» совхозуудай 70 гаран hаалишад эрхим амжалта туйлажа, аймагай Хүндэлэлэй дэбтэртэ бэшүүлэгдээ.

Гэбэшье hү hаалга ажахы бүхэндэ жэгдэ дээшэлнэ гэхын аргагүй. Жэшээнь, «Одон» совхозой 3 фермын хоёрынь — Шэнэhэгын, Хүсөөтын гүүртэнүүдэй коллективууд урдынхидаал адли гээгдэлдэ оронхой. Шэнэhэтын фермын hаалишад үнеэн бүриhөө оройдоол 50 килограмм hү hаажа, аймаг соогоо гээгдэжэ ябана.

«Искра» колхозой Юбилейна, «Эрдэм» совхозой Бэрээнэй фермэнүүд урданайнгаа дутагдалнуудые дабтаhаар.

Г. ЦАШИЕВ.
Мухар-Шэбэр.

ТАБАН ЖЭЛЭЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ

КОММУНИСТЫН БРИГАДА

Ойдо нэгэтэшье hаа модо бэлэдхэжэ үзэhэн хүн энэ ямархан ажал бэ гэжэ мэдэхэ байха. Hоно батаганаандань дүйрэмэ зунай бүтүү халуундашье, үбэлэй янгинама хүйтэндэшье модо бэлэдхэгшэд тайгадаа үсэд нэтэрүүгээр ажаллажал ябадаг шуу.

Хэдэн зуун жэлдэ ургажа бэеэ хүсэшэhэн, тэбэрижэ хүрэшэгүй бүдүүн узууртай нарhадые нэгэ тээшэнь унагаажа, шэрэхэ, таллуулха гээшэ бэлэн хэрэг бэшэ. Модо бэлэдхэгшэдые тайгын ёhотойл баатар ажалтан гэжэ нэрлэмээр юм. Хэды шүлэг, дуунуудаа поэдүүд, хүгжэмшэд тэдээндэ зорюулhан бэ даа!

Баргажанай баян тайгын модошодой нэгэн Владимир Тимофеевич Марковец үшөө үхибүүн ябахаhаа модоной ажалтай танил байhан. Тэрэнэй эхэ, эсэгэншье энэ юрын бэшэ ажалда бүхы наhаараа хүдэлhэн хүнүүд. Арбан найман жэлэй урда тээ залуухан Володя хүбүүн модо бэлэдхэгшэ боложо, бэеэ дааhан ажалай замаар дабшаhан юм.

Шэлэжэ олоhон мэргэжэлдээ улам бүри дүршэл ехэтэй боложо, тэрэ Баргажанайнгаа леспромхозой эгээл эрхим жэшээтэ хүнүүдэй зэргэдэ гаранхай, hүүлэй хэдэн жэлэй туршада модо бэлэдхэгшэдэй бага комплексно бригадые толгойлно. Бригадань юhэдэхи табан жэлдэ 112 мянган кубометр модо бэлэдхэжэ, түсэбөө 150 процент дүүргэhэн байна.

Табан жэлэй гвардеец В. Т. Марковецэй ажабайдалда үнгэрэгшэ жэл мартагдашагүй ехэ ушар болоhон юм: агууехэ Коммунис партиин зэргэдэ тэрэ абтаа. Иигэжэ зон нүхэдэйнгөө тон ехэ этигэл найдабарида хүртэхэ золтой байба бшуу.

Түрүү коммунистын эрхилдэг бригада ажалай үндэр бүтээсэ туйлахаhаа гадна, продукциин шанарта hаналаа ехээр табидаг, модоной отологдоhон газарнуудта нарhан тужын дахяад нэмжыхэ тухайда бодомжолдог байна.

Энэ бригадын бүридэлдэ бригадиртаяа табан хүн хүдэлнэ. Эгээл бэрхэ хүдэлмэришэн Иван Васильевич Дружинин модоёо отолдог юм. «Урал-2» гэдэг хюрөөгөө тэрэ эрхим hайнаар шудаланхай, оншотой түргөөр мододые унагаана.

Модо отололгын харюусалга ехэ, илангаяа хүйтэндэ хүрэжэ сардаhан модо түгсүүл сохюулжа гү, али ондоо модон дээгүүр хүндэлдүүлэн унагажа хухалбал, гарзатай. Теэд Иван Васильевич ажалдаа нилээд дүршэhэн модошон ааб даа.

Модо отологшоhоо холо гээгдэхэгүй гэhэндэл, нэгэ шамбайхан янзын эхэнэр хүн нэбшээ унаад хэбтэhэн нарhадай арья-тарья гэшүүhэ шэлбүүhэ саб байса саб шажа hалгаана. Энэмнай бригадирай нүхэр — Галина Ивановна Марковец мүн.

Сэбэрлэгдэжэ бэлэдхэгдэhэн модо тракторта тээлсэдэг хүниинь — чокеровщик Владимир Петрович Шилин. Үзүүрнүүдээрээ дүтэ хэбтэhэн модонуудаа тэрэ тросоор үлхэн холбожо тухагүй.

Энэ үедэнь «ТТ-4» түхэлэй хүсэтэ трактораа бригадир жолоодожо, чокеровщигой дэргэдэ асарба. Тростэ үлхэгдөөд байhан ута нарhануудые хоюулаа хамhажа лебедкоор татуулан, тракторта тээнэд. Уданшьегүй трактор хара утаа бадхуулан, огсом шангаар нажагаhаар хүндэ ашаагаа hууриhаань хүдэлгэн ябуулба.

Модо бэлэдхэхэ ажалда шэнэ техникэ улам олоор хэрэглэгдэдэг, модо бэлэдхэлгын хэды үргэдхэгдэбэшье hаа, байгаалиин энэ баялигые арьбадхаха хэрэгтэ онсо анхарал хандуулагдадаг шухала хэмжээнүүд абтадаг болонхой. Энээн тушаа Владимир Тимофеевич иигэжэ хөөрэнэ:

— Шэнэ түхэлэй хүсэ ехэтэй хоёр трактор бригададамнай бии. Ажалайнь бүтээсэ урдын тракторнуудhаа хоёр дахин ехэ. Модошоной ажалые сүм шахуу оньhожоруулhан шэнэ хюрөөнүүдшье манда үгтэнэ. Эдээнээ зүбөөр ашаглажа, ажалайнгаа бүтээсэ эрид дээшэлүүлнэбди. Ургажа байhан модонуудые үргэлжэдэнь бэшэ, харин нарин зурууд болгон унагааха гурим сахинабди, hая ургажа байгаа сагдуулхануудые трактор, машинануудаар даруулжа гэмтээхэгүйн түлөө оролдогдоно. Эдэ бүгэдэ отологдоhон газарта модыень түргөөр ургуулха гэhэн удхатайл ааб даа.

Владимир Тимофеевич яаралгүй, аалин дарууханаар хөөрэжэ байдаг, сайбар hаруул шарайтай, багжагар томо бэетэй. Үнэхөөрөө тайгада ябахаар түрэhэн хүн гээшэл ха гэжэ hанамаар. Тэрэ хүсэл эрмэлзэлээ гансал ажалаараа хизаарладаггүй, өөрынгөө оюун бодолые саг үргэлжэ баяжуулхые оролдодог, олониитын хэрэгтэ эдэбхитэй хабаадалсадаг байна. Хүгжэлтэ түгэс социализмын үедэхи ажалай онсо шэнжэнүүдые шудалдаг кружогто тэрэ hураhан, леспромхозой рабочкомой гэшүүн, нүхэдэй сүүдэй хүдэлмэридэ хабаадалсадаг байна. Автомашина жолоодогшодой үдэшын курсда hуралсана.

Ажалайнгаа баян дүй дүршэлдэ залуу модошодые hургаха хэрэгтэ тэрэ анхаралаа ходо табижа ябадаг, үнгэрэгшэ жэлдэ зарлагдаhан hурган хүмүүжүүлэгшэдэй республиканска зүблөөндэ хабаадалсаhан юм.

Арбадахи табан жэлэй түсэбэй гол шэглэлнүүд дотор ой модоной, модо болбосоруулгын промышленностьда ажалай бүтээсые 25—27 процентээр дээшэлүүлхэ гэhэн эрилтые коммунист В. Т. Марковец, тэрэнэй бригадын гэшүүд ажал хэрэгэйнгээ гол зорилго болгонхой.

Арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ 360 мянган кубометр модо бэлэдхэн, Эхэ оронойнгоо арадай ажахын хэрэглэмжэдэ эльгээхэ гэжэ Баргажанай леспромхозой хүдэлмэришэдэй уялга соо хэлэгдэнэ. Энэ уялгын дүүргэлтэдэ нүхэр Марковецэй бригадын хубитаяа горитойгоор оруулха байhаниинь жэлэй эхинhээ эли тодоор харагдана.

Энэ жэл Владимир Тимофеевич Марковецэй бригада 24 мянган кубометр модо бэлэдхэхэбди гэhэн социалис уялга абанхай юм. Модо бэлэдхэлгээр жэлэй түрүүшын хоёр hарын түсэбые тус бригада уридшалан, КПСС-эй XXV съездын нээгдэhэн үдэртэ дүүргэhэн байна. Мүнөө бригадын гэшүүд халаанайнгаа даабарие 155 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

Д. САНДАНОВ,
манай корр.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Ук[...]

СССР-ЭЙ МЯХАНАЙ БОЛОН hҮНЭЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИИН МИНИСТЕРСТВЫН ПРИЯТИ БОЛОН ЭМХИНҮҮДЭЙ ХҮДЭЛМЭРИ[...] ИНЖЕНЕРНО-ТЕХНИЧЕСКЭ ХҮДЭЛМЭРИ[...] БОЛОН АЛБА ХААГШАДЫЕ СССР-ЭЙ ОР[...] МЕДАЛЬНУУДААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Түсэбтэ юhэдэхи табан жэлэй даабаринуудые [...] социалис уялгануудаа дүүргэхэдээ, туйлаhан а[...] нуудайнь түлөө шагнаха:

Буряадай АССР-hээ
ОКТЯБРИИН РЕВОЛЮЦИИН ОРДЕНООР

Семченко Галина Михайловнае—Улаан-Үдын мяханай консервын комбинадай ахалагша мастер.

АЖАЛАЙ УЛААН ТУГАЙ ОРДЕНООР

Мазуренко Екатерина Тимофеевнае—Улаан-Үдын мяханай консервын комбинадай хүдэлмэришэн.

«ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ТЭМДЭГ» ОРДЕНООР

Дамбуев Иван Дамовичые—Буряадай hүнэй промышленностиин үйлэдбэриин нэгэдэлэй генеральна директор.

Сафонова Мария Николаевнае—Улаан-Үдын мяханай консервын комбинадай хүдэлмэришэн.

Цыденов Бимба Нимаевичые—«Скотоимпортын» Хэрэнэй конторые эрхилэгшэ.

Шитиков Юлий Васильевичые—мяханай промышленностиин Буряадай үйлэдбэриин нэгэдэлэй генеральна директор.

АЖАЛАЙ АЛДАР СОЛЫН III ШАТЫН ОРДЕНООР

Васильева Матрена Бал[...]дуевнае—Улаан-Үдын [...] комбинадай хүдэлм[...]

Зорина Екатерина [...]нае—Улаан-Үдын [...] консервын комби[...] дэлмэришэн.

Турунхаева Надеж[...]новнае—Улаан Үдын [...]най консервын ко[...] хүдэлмэришэн.

«АЖАЛАЙ ГАБЬЯА[...] ТҮЛӨӨ» ГЭЬЭН МЕДАЛЯАР

Жарников Иван [...]новичые—Улаан-Үдын [...]ханай консервын ком[...] хүдэлмэришэн.

Зиватовский [...] Ивановичые—«Ско[...]тын» Хэрэнэй конто[...] лоошон.

Матвиенко Надеж[...]колаевнае—Улаан-Үд[...]ханай консервын ком[...] мастер.

«АЖАЛДАА ШАЛГАРЬАНАЙ Т[...] ГЭЬЭН МЕДАЛ[...]

Дружинина Зоя [...]нае—Улаан-Үдын [...] консервын комби[...] дэлмэришэн.

Кадушкина Надеж[...]веевнае—Улаан-Үдын [...]най консервын ко[...] мастер.

СССР-эй Верховно Советэй Прези[...]
Түрүүлэгшэ Н. ПОДГОР[...]
СССР-эй Верховно Советэй Прези[...]
Секретарь М. ГЕОРГ[...]

Москва, Кремль. 1976 оной мартын 1.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Ук[...]

СССР-ЭЙ ХҮДӨӨГЭЙ БАРИЛГЫН МИНИСТЕР[...] ПРЕДПРИЯТИ БОЛОН ЭМХИНҮҮДЭЙ ХҮДЭЛМЭРИШЭД, ИНЖЕНЕРНО-ТЕХНИ[...] ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭД БОЛОН АЛБА ХААГШ[...] СССР-ЭЙ ОРДЕН, МЕДАЛЬНУУДААР ШАГНА[...] ТУХАЙ

Түсэбтэ юhэдэхи табан жэлэй даабаринуудые [...] татайгаар дүүргэhэнэйнь, үйлэдбэриин үндэр д[...] харуулhанайнь түлөө шагнаха:

Буряадай АССР-hээ
АЖАЛАЙ УЛААН ТУГАЙ ОРДЕНООР

Катаева Елизавета Андреевнае — «Бурятцелинстрой» трестын оньhожоруулагдамал нүүдэл 173-дахи колонныш шулуушан.

«ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ТЭМДЭГ» ОРДЕНООР

Мергенов Василий Николаевичые — «Бурятцелинстрой» трестын барилгын материалнуудай Загарайн участогай комплексно бригадын бригадир.

Цыбиков Бадма-Цырен Межитовичые — «Бурятцелинстрой» трестын автобазын жолоошон.

АЖАЛАЙ АЛДАР СО[...] III ШАТЫН ОРДЕ[...]

Краснский Васил[...]заревичые — «Бур[...]строй» трестын онь[...]лагдамал нүүдэл 10[...] колонныш комплекс[...]гадын бригадир.

«АЖАЛАЙ ГАБЬЯА[...] ТҮЛӨӨ» МЕДАЛ[...]

Марченко Анатол[...]хайловичые — «Бур[...]строй» трестын онь[...]лагдамал нүүдэл 5[...] колонныш хүдэлм[...]

«АЖАЛДАА ШАЛГАРЬАНАЙ ТҮЛӨӨ» МЕДАЛ[...]

Кравцов Иван [...]чые — «Бурятцели[...] трестын автобаз[...]билиин жолоошон.

СССР-эй Верховно Советэй Прези[...]
Түрүүлэгшэ Н. ПОДГОР[...]
СССР-эй Верховно Советэй Прези[...]
Секретарь М. ГЕОРГ[...]

Москва, Кремль. 1976 оной мартын 4.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Ук[...]

СССР-ЭЙ ЦЕЛЛЮЛОЗО-СААРЬАНАЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИИН МИНИСТЕРСТВЫН ПРЕДПРИЯТИ БА ЭМХИНҮҮДЭЙ ХҮДЭЛМЭРИ[...] ИНЖЕНЕРНО-ТЕХНИЧЕСКЭ ХҮДЭЛМЭРИЛЭ[...] БОЛОН АЛБА ХААГШАДЫЕ СССР-ЭЙ ОРД[...] МЕДАЛЬНУУДААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Арадай ажахые целлюлозо-саарhанай болон [...] химиин продукцяар хангаха талаар түсэбтэ юhэд[...] жэлэй даабаринуудые дүүргэхэдээ, туйлаhан амж[...]дайнь түлөө шагнаха:

Буряадай АССР-hээ
«ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ТЭМДЭГ» ОРДЕНООР

Быков Владимир Анфиногеновичые — Сэлэнгын целлюлозо-картоной комбинадай турбинын машинист.

Гришин Юрий Алексеевичые — Сэлэнгын целлюлозо-картоной комбинадай картон хэдэг машинын машинист.

Коновалов Василий Максимовичые — Сэлэнгын целлюлозо-картоной комбинадай токарь.

АЖАЛАЙ АЛДАР СО[...] III ШАТЫН ОРДЕ[...]

Годованюк Галина [...]новнае — Сэлэнгын [...]лозо-картоной ком[...] хүдэлмэришэн.

«АЖАЛАЙ ГАБЬЯА[...] ТҮЛӨӨ» МЕДАЛ[...]

Чикшов Василий [...]сандровичые — Сэ[...] целлюлозо-картоной [...]надай хүдэлмэришэн.

«АЖАЛДАА ШАЛГАРЬАНАЙ Т[...] ГЭЬЭН МЕДАЛ[...]

Базарова Улыбыз[...]евнае — Сэлэнгын [...]лозо-картоной ком[...] хүдэлмэришэн.

СССР-эй Верховно Советэй Прези[...]
Түрүүлэгшэ Н. ПОДГОР[...]
СССР-эй Верховно Советэй Прези[...]
Секретарь М. ГЕОРГ[...]

Москва, Кремль. 1976 оной мартын 4.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Ук[...]

ЗАГАЬАНАЙ АЖАХЫН ПРЕДПРИЯТИ БОЛ[...] ЭМХИНҮҮДЭЙ ХҮДЭЛМЭРИШЭД, ЗАГАЬА[...] КОЛХОЗНИГУУД, ИНЖЕНЕРНО-ТЕХНИЧЕ[...] ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭД БОЛОН АЛБА ХААГШ[...] СССР-ЭЙ ОРДЕН, МЕДАЛЬНУУДААР ШАГНА[...] ТУХАЙ

Түсэбтэ юhэдэхи табан жэлэй даабаринуудые, [...] социалис уялгануудаа дүүргэхэдээ, туйлаhан амж[...]дайнь түлөө шагнаха:

Буряадай АССР-hээ
АЖАЛАЙ УЛААН ТУГАЙ ОРДЕНООР

Григорьев Александр Андреевичые — Кабанскын загаhанай заводой директор.

«ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ТЭМДЭГ» ОРДЕНООР

Алферов Александр Терентьевичые — «Байкалрыбвод» трестын загаhа үсхэбэрилгын талаар инспектор.

Болдогоев Иннокентий Иннокентьевичые — Байгалай загаhанай колхозуудай холбооной түрүүлэгшэ.

АЖАЛАЙ АЛДАР СОЛЫН III ШАТЫН ОРДЕНООР

Башаров Иннокентий Ивановичые — Баргажанай аймагай «Путь Ленина» гэжэ загаhа олзоборилгын колхозой загаhашадай бригадир.

«АЖАЛАЙ ГАБЬЯА[...] ТҮЛӨӨ» ГЭЬЭ[...] МЕДАЛЯАР

Аюшеева Валент[...]новнае — Баргажана[...]гай загаhанай ком[...] хүдэлмэришэн.

Добрецкий [...] Аполлоновичые — [...] Ангарай загаhанай [...] транспортна судны[...]на.

«АЖАЛДАА ШАЛГАРЬАНАЙ Т[...] ГЭЬЭН МЕДАЛ[...]

Неизвестных [...]рентьевичые — [...] загаhанай промы[...]тиин трестын онь[...]лагдамал нүүдэл [...] модошо дархашуу[...]дир.

СССР-эй Верховно Советэй Прези[...]
Түрүүлэгшэ Н. ПОДГОР[...]
СССР-эй Верховно Советэй Прези[...]
Секретарь М. ГЕОРГ[...]

Москва, Кремль. 1976 оной мартын 1.

ЭМХИДХЭЛЭЙ ХҮДЭЛМЭРИДЭ— ГОЛ АНХАРАЛ

Советүүдэй хүдэлмэри

...эдэ оронойнгоо экономико ...соёл культурые саашаа ...хурдан түргэнөөр хүг... хэрэгтэ нютагай Сове... айхабтар ехэ үүргэ ...дэг гээшэ. Тиимэһээ ...дүүдэй ажал хүдэлмэ... наряжуулан һайжаруул... асуудалда КПСС, Совет... правительство ехэ анха... хандуулна. Энэ асууда... КПСС-эй Центральна ...тет шухала хэдэн тог... ...нуудые баталан абаа. ...ние үдэр бүриингөө ...хүтэлбэри болгон, ...республикын нютагай ...дүүд ажал ябуулгаяа ...һайжаруулжа байна. ...болгон Захааминай ...Санагын сомоной Со... тэрэнэй гүйсэдкомой ...рамэрине хаража үзэе.

...Тус сомсоведэй дэбисхэр ...аймаг дотороо томо ...нуудай нэгэн — Сана... совхоз оршодог юм. Тин... дунда һургуули, участ... больница, хүдөөгэй ху... наймаанай нэгэдэл, ...холбооной отделени, ...орологическа станци, ...чество, госпромхозой ...бэриин участок болон ...эмхи зургаанууд бии. ...эдэ бүгэдые хараа... абажа, сомсоведэй гүй... комитет бүхы ажал ...гаяа тусхай түсэбэй ...эмхидхэдэг байна.

Сомсовет, тэрэнэй гүйсэд... комитет (түрүүлэг... нүхэр Санжитов ...Х.) эмхидхэлэй хүдэлмэ... һайжаруулха асуудалда ...анхаралаа хандуулдаг ...юм. Үнгэрэгшэ зундаа ...Советүүдэй һунгал... болоо һэн. Тиихэдэ сомсо... депутадаар түрүүшын... олон хүн һунгагдаа. Тии... шэнээр һунгагдаһан де... ...нуудые Советэй ажалда ...хитэйгээр хабаадуулхын ...«СССР-эй ажалшадай ...тадуудай Советүүдэй де... дурим тухай Хуу... хэр зэргээр дүүргэгдэ... байһан тушаа» асуудал ...дхэлэй сесси дээрэ ха... ...һан байна. Тиигэхэ зуу... залуу депутадуудта зүб... заабари үгтэжэ, тус ...ядые зүбшэн хэлсэлгэ ...ар үнгэрөө һэн. Энэнь ...эй саашанхи ажалда ...нүлөөтэй байба.

Сомсоведэй сесси, гүйсэд... комитедэй заседанинууд ...ар тогтоогдоһон саг ...ортоо зарлагдажа, гол ...ла асуудалнууд тэдэнэй ...жэдэ табигдана. Зүбшэг... асуудалнуудые һайнаар ...хэрэгтэ онсо анха... хандуулагдана. Энээндэ ...тадуудай саг үргэлжын ...иссинууд, Советэй эдэб... олоор хабаадуулагда...

...Хүдөө ажахые хүгжөөхэ ...далнуудта сомсоведэй ...дком гол анхаралаа хан... ...даг заншалтай. Нииитын ...һүүһа малай тоо толгой олошоруулжа, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ тухай, зунай үедэ малай бэлшээри зүбөөр эмхидхэжэ, нэмэлтэ мяха ехээр абаха тухай, малшадай һуудал байдалай эрилтэнүүдые һайнаар хангаха тухай, нииитын малда элбэг тэжээл бэлэдхэхэ тухай болон бусад асуудалнууд үнгэрэгшэ жэлэй хугасаада сомоной Советэй сесси ба гүйсэдкомой заседани дээрэ харагдаһан байна. Дурсагдаһан асуудалнуудые бэлдэлгэдэ, тэдэнииие зүбшэн хэлсэлгэдэ совхозой хүтэлбэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд эдэбхитэйгээр хабаадажа, өөһэдынгөө һанамжа дурадхалнуудые оруулһан байгаа.

Эдэ бүгэдэ совхозой малшадай ажалда һайн нүлөөтэй байгаа. Тиигэжэ Санагын совхозой коллектив юһэдэхи табан жэлэй, тэрэ тоодо 1975 оной түсэбтэ даабаринуудые болзорһоонь урид бүхы талаарнь дүүргэһэн юм. Табан жэлэй түсэбһөө үлүү 1440 гараһ центнер һүн, 720 центнер мяхан гүрэндэ тушаагдаһан байна.

Сессиин үзэмжэдэ шухала удха шанартай асуудалнуудые табижа, тодорхой шиидхэбэри абаһан ушар саашанхи ехэ хүдэлмэриин эхин болодог гээшэ. Тэрэниие Санагын сомсоведэй гүйсэдкомой хүтэлбэрилэгшэд һайса мэдэдэг, ойлгодог байна. Тиимэһээ абтаһан шиидхэбэринүүдэй ямараар дүүргэгдэжэ байһаниие хинан шалгажа байдаг гуримтай. Түрүүн абтаһан шиидхэбэринүүдэй хэр зэргэ дүүргэгдэһэн тушаа удаадахи сесси дээрэ эрхэ бэшэ мэдээсэгдэнэ. Энэнь депутадуудай, саг үргэлжын комиссинуудай хүдэлмэрине эдэбхижүүлгэдэ ехэ туһатай байдаг.

Сомоной Советэй саг үргэлжын комиссинуудай ажал ябуулга һүүлэй жэлнүүдтэ хараа байса һайжараа. Тэдэ комиссинуудай заседани хаһа сагтаа зарлагдажа, ажалаа квартал кварталаар түсэблэдэг байна. Саг үргэлжын комиссинууд кварталай түсэб зохёоходоо, сомсоведэй ажалай түсэб ба Советэй эдэбхитэдэй дурадхалнуудые хараадаа абадаг заншалтай. Эндэхи хүдөө ажахын саг үргэлжын комисси һайнаар хүдэлнэ гээд тэмдэглэмээр. Тэрэниие үнинэй депутат, совхозой нэгэдэхи отделениие эрхилэгшэ Н. Б. Хадаев хүтэлбэрилнэ. Малай үбэлжэлгын ябаса тухай асуудал энэ комиссиин гэшүүдэй үүсхэлээр бэлдэгдэжэ, сесси дээрэ харагдаһан байгаа. Һүүлэй һунгалтаһаа хойшо үнгэрһэн саг соо энэ комиссин заседани 3 дахин зарлагдажа, совхозой үйлэдбэридэ хабаатай асуудалнууд харагдаһан байна.

Депутат С. Д. Банзаракцаевай хүтэлбэрилдэг социалис хуули ба нииитын гурим сахиха саг үргэлжын комисси баһал һайнаар хүдэлнэ. Тосхоной эмхи зургаануудта социалис хуулиин ямараар сахигдадаг байһаниие, мүн нииитын гурим сахиха асуудал тус комисси хинан шалгана. Тиихэдэ нииитын эмхинүүдэй — арадай дружинын, нүхэдэй сүүдэй, үйлсын комитедэй, архидалгатай тэмсэхэ комиссиин ажал ябуулгые энэ комиссиин гэшүүд шалгадаг, ударидадаг гуримтай. Тиимэһээ дурсагдаһан нииитын эмхинүүдэй хүдэлмэри һүүлэй үедэ нилээд эдэбхижээ, ажалынь урагшатай болоо.

Сомсоведэй саг үргэлжын комиссинуудай ажал ябуулгын һайжарһаниие иимэ нэгэ баримта үшөө гэршэлнэ. 1975 оной туршада Советэй саг үргэлжын 3 комиссиин тоосоон сесси дээрэ шагнагдаа, хоёр комиссиин түрүүлэгшэнэр нэмэлтэ элидхэл хэһэн байна. Саг үргэлжын комиссинууд тосхоной эмхи зургаануудай хүдэлмэрине һайжаруулха асуудалаар жэл соо 5 дурадхал оруулһан байха юм.

Үнгэрэгшэ, мүн энэ зарлалай депутадууд өөһэдынгөө уялга дүүргэхэ хэрэгтэ эдэбхи үүсхэлгэйгээр хандадаг байгаа. Тэдэнэр һунгагшадай дунда эмхидхэлэй болон ойлгууламжын ехэ хүдэлмэри ябуулжа, урдаа табигдаһан зорилгонуудаа амжалтатайгаар дүүргэхэ хэрэгтэ ажалшадай эрмэлзэл оролдолгые, хүсэ шадалые зоруулна.

Депутадуудай ажал ябуулгаяа эмхидхэхэдэ сомсоведэй гүйсэдхэхэ комитет туһалжа байдаг юм. Үнгэрэгшэ жэлэй октябрь һарада депутадай үдэр үнгэргэгдэжэ, залуу депутадуудта туһатай хөөрэлдөөн болоо. Сомсоведэй байшан соо депутадай комнато түхеэрэгдэжэ, тэдэнэй ажалда туһатай номууд, брошюранууд табигданхай. Депутадууд долоон хоногтоо нэгэ дахин сомсоведэй байшанда дежурладаг гуримтай.

Һунгагшадай үгэлэн захилнуудые дүүргэхэ талаар сомсоведэй гүйсэдхэхэ комитет эмхидхэлэй ехэ хүдэлмэри ябуулна. Депутадуудта үгтэһэн захилнууд согсологдоод, тэдэниие дүүргэхэ болзорынь, харюусалгата хүнүүд сесси дээрэ баталагдадаг гуримтай. Тэдэнэр лэ һунгагшадай захилнуудые дүүргэхэ талаар харюусалгатай болоожо, дүүргэлтэ тушаань гүйсэдкомдо мэдээсэжэ, тоосожо байдаг юм. Үнгэрэгшэ зарлалай депутадуудта үгтэһэн захилнууд сум дүүргэгдэнхэй.

Сомоной Советэй депутадууд уялгаяа һайнаар дүүргэхынгээ хажуугаар совхозой үйлэдбэри дээрэ эрхим дүнгүүдые туйлана. Депутат С. Б. Гундуева совхозой түбэй һаалиин фермые даагшаар хүдэлнэ. Ажалша бэрхэ энэ нүхэр коллективэйнгээ хүдэлмэрине шадамараар эмхидхэжэ, юһэдэхи табан жэлэй туршада һү һааха, гүрэндэ худалдаха даабаряа болзорһоонь нэгэ һараар урид дүүргээ һэн. Нүхэр Гундуева үнгэн бүриһөө үнгэрэгшэ жэлдэ 2591 килограмм һү һаагаа.

Депутат, Ажалай Алдар солын III шатын орденто А. Б. Бандеева залуу мал харууһалжа, эрхим дүнгүүдые туйлана. Үнгэрэгшэ зундаа харууһалдаг малайнгаа толгой бүриин шэгнүүрые үдэртэ 1020 граммаар нэмээгээ. Тиихэдэ мал адуулагша, депутат Ц-Д. Охинова баһал үйлэдбэриин һайн дүнгүүдтэй ябана. Иимэрхүү жэшээнүүд олон.

Совхозой түб һууриниие болбосон түхэлтэй болгохо талаар һүүлэй жэлнүүдтэ горитой ажал ябуулагдаа. Ажахын хүдэлмэришэдые, илангаяа холын малшадые соёлой, медицинын, худалдаа наймаанай талаар һайнаар хангаха хэрэгтэ сомсоведэй гүйсэдком ехэ анхарал хандуулжа, энэ асуудалые саг үргэлжын хиналтада абанхай. Эндэхи «Ажалай сууряан» гэһэн агитбригадын коллектив бүхы аймаг дотороо мэдээжэ болонхой. Тосхоной эхэнэрнүүдэй советэй үүсхэлээр үнгэрэгшэ жэлэй эсэстэ һонирхолтой үдэшэ үнгэргэгдэһэн байна. Тэрэнь эхэнэрнүүдэй уласхоорондын жэлдэ зорюулагдажа, наһатай болоһон эхэнэрнүүд ехэтэ баясаһан байгаа.

Захааминай аймагай Санагын сомсоведэй депутадууд, эндэхи совхозой бүхы ажалшад КПСС-эй XXV съездын материалнуудые ехэ анхаралтайгаар шудалжа байна. Үнгэрэгшэ жэлэй ажалай дүнгүүдээр Санагын совхозой коллектив РСФСР-эй Министрнүүдэй Советэй, ВЦСПС-эй дамжуулгын Улаан тугта, мүнгэн шанда хүртэбэ. Энээгээрээ урмашаһан совхозой хүдэлмэришэд арбадахи табан жэлэй түрүүшын оной түсэбтэ даабаринуудые болзорһоонь урид дүүргэхээр зоригжонхой.

Б. РЫГЗЫНОВ,
БурАССР-эй Верховно Советэй Президиумэй инструктор.

ХҮН БҮХЭНДЭ—ДУНДА ҺУРГУУЛИ

(Хяагтын аймагай Советэй сессиһээ)

Ургажа ябаа залуу хүн бүхэниие дунда һургуулитай болгохо талаар парти, правительствынгаа табиһан зорилгонуудые хэрэг дээрэнь бэелүүлхын түлөө тэмсэжэ, Хяагтын аймагай партийна, советскэ, ажахын организацинууд нилээд хүдэлмэри ябуулаа. Үнгэрөөшэ табан жэлэй туршада һургуулинуудай материальна базые бэхижүүлхэ талаар ехэхэн юумэн хэгдээ.

Жэшээлхэдэ, һургуулинуудай шэнэ байшангууд Хяагта хотодо, «Пограничный», Алтайн совхозуудай болон «Заря» колхозой түб тосхонуудта, Ехэ-Нугын, Хүдэриин совхозуудай отделенинүүдтэ баригдаа. Ранжуровай нэрэмжэтэ болон «Родина» колхозууд өөһэдын мүнгэ зөөреэр һургуулиин хүүгэдэй байха шэнэ интернадуудые барна. Һургуулинуудай шэнэ байшангууд аймагай олохон һуурин тосхонуудаар баригдажа байна. Һургуулинуудые шэнэ түхеэрэлгэнүүдээр, шуралсалай хэрэгсэлнүүдээр хангаха талаар гүрэнэй ехэ мүнгэн гаргагдаа.

Һүүлэй хэдэн жэлэй туршада үсөөн һурагшадтай, жэжэ һургуулинууд хаагдаа, эхин шатын һургуулинууд—8 жэлэй, дунда болгогдоо. Тиин мүнөө аймагта 14 дунда, найман жэлэй 8, хүдэлмэришэн ба хүдөөгэй залуушуулай 4 һургуули, хоёр училищи хүдэлнэ. Эдэ һургуулинуудта бүхыдөө 11 мянга гараһ хүн һурана.

Энэнэй ашаар һургуулинуудта үхибүүдые һургаха, хүмүүжүүлхэ хүдэлмэри эрид һайжараа. Аймагай һургуулинуудай багшанар педагогическа эрдэмэй туйлалтануудые, түрүү дүй дүршэл үргэнөөр хэрэглэнэ, ургажа ябаа залуушуулые эрдэм бэлигтэ һургахаһаа гадна, ажал хүдэлмэридэ дуратайгаар хүмүүжүүлнэ.

Гэхэтэй хамта үхибүүдые һургаха, зүбөөр хүмүүжүүлхэ талаар аймагай һургуулинуудта үшөөл ехэхэн дутагдалнууд үзэгдэнэ. Хираанай-Адагай, Худариин, Шара-Голой дунда һургуулинуудта энэ хабаатай. Үнгэрөөшэ жэл аймаг дотор 59 һурагша нэгэ класста хоёрдохи жэлээ үлөөгдөө. Зарим һургуулинуудта үхибүүдэй һургуулияа хаяха ушарнууд дайралдана.

Эдэ бүгэдэ саяхан боложо үнгэрһэн аймагай Советэй 5-дахи сесси дээрэ аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо С. М. Тулесоновой «Хүдөөгэй нииитын һургуулинуудай байдал ба залуушуулые һургаха хэмжээ дээшэлүүлхэ» гэһэн асуудалаар хэһэн элидхэл соо, мүн тэндэ үгэ хэлэгшэд тэмдэглээ.

Хэлсэгдэһэн асуудалаараа аймагай Советэй сесси «дэлгэрэнгы шиидхэбэри абаба.

Ц. БАБУШЕЕВ,
аймагай газетын редактор.

Уран һайханай Бүхэсоюзна фестиваль

УРАН БЭЛИГТЭН ШАЛГАРАА

Улаан-Үдэ хотымнай уран һайханай бүлгэмүүдэй харалганууд үргэлжэлһөөр. Железнодорожно районой дуу, хатарта дуратайшуул Ленинэй ордента ЛВРЗ-гэй соёлой ордон соо суглараа.

Аймагай соёлой ордонууд, предприяти болон эмхи зургаануудай уран һайханай бүлгэмүүд эндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаа гэжэ нэн түрүүн тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Илангаяа ЛВРЗ-гэй соёлой ордон, авиазаводой «Рассвет» соёлой ордоной «Байкальские зори» ансамбль, Буряадай хүдөө ажахын институдай уран һайханай коллектив, түмэр замшадай соёлой ордонойхид һайн бэлэдхэлтэйгээр энэ харалгые угтаа. Агуу Октябриин хубисхалай 60 жэлэй ойе угтуулан, КПСС-эй XXV съездэ зорюулан үнгэргэгдэһэн фестивалиин уряада, темэдэ харюусаһан программануудые эдэ коллективүүд бэлдэжэ шадаа.

Гурбан бүлэгһөө бүридэһэн ехэ концертын үедэ уран дуунуудшье зэдэлээ, хүнгэн солбон хатаршье харуулагдаа.

Харагшадайшье, мэргэжэлтэдэйшье үндэр сэгнэлтэдэ хүртэһэн коллективүүдэй дунда нэн түрүүн РСФСР-эй культурын габьяата хүдэлмэрилэгшэ В. Хижняковой хүтэлбэрилдэг ЛВРЗ-гэй соёлой ордоной эрэшүүлэй хоор шалгараа. Энэ коллектив республика дотороо үнинэй мэдээжэ болонхой. Энэ удаа тэдэнэр композитор Б. Мокроусовай «Байгалай матросууд» гэһэн, «Во поле березонька стояла» гэһэн ород арадай дуунуудые дуулажа, харагшадые баясуулаа. Хоорой солистнар О. Жужгов Б. Дулов хоёр уран зохидоор уянгалнад. Б. Дулов хоорэй байгуулагдахаһаа хойшо хабаадалсаһан эдэбхитэдэй нэгэн юм. Буряадай АССР-эй культурын габьяата ажал ябуулагша А. Ваулинай хүтэлбэрилдэг локомотивна депогой эрэшүүлэй хоор эдэбхитэйгээр бэшэжэ байһан залуу композитор А. Андреевэй эрхим һайн бүтээлнүүдэй нэгэн болохо «Би коммунистби» гэһэн дуу хүнхинэсэ татаа. Түмэр замшадай соёлой ордоной Е. Хижняковой хүтэлбэрилдэг камерна хоор хоёр дуу дуулаа. Яһала һайнаар дуулажа шадаха энэ коллектив таарамжагүй дуу шэлэжэ абаа гээшэ ха.

Олон һайхан хатар харуулагдаа. Эндэ гол түлэб ЛВРЗ-гэй соёлой ордоной, «Рассвет» соёлой ордоной, Буряадай хүдөө ажахын институдай хореографическа бүлэгүүд шалгараа. «Хүдөөгэй Дон-Жуанууд», «Гармошка», «Хазаар моритод» гэһэн хатарнууд олоной анхарал татаа. Түмэр замшадай соёлой ордоной дэргэдэ байгуулагдаһан «Уулынхид» гэһэн ансамблиинхид «Осетиин хатар» ба «Аджар хатар» харуулаа. Сог залитай энэ хатарнууд яһала зохид. Гэбэшье эхэнэрнүүдынь эндэ ямаршье сэгнэлтэдэ хүрэнэгүй, тон муугаар үзэгдэнэ. БСХИ-гай П. Аюржанаевай хүтэлбэриилдэг хатаршадай «Хазаар моригод» гэһэн хатар үндэр сэгнэлтэдэ хүртөө. 16 шуумар солбон хүбүүдэй хатар һүр жабхалантайгаар харагдаа.

Железнодорожно районда хэдэн һайн оркестрнүүд бии. ЛВРЗ-гэй, прибор бүтээлгын заводой, авиационно заводой духовой оркестрнүүдые нэгэдхэжэ, районой нэгэ ехэ һайн оркестр байгуулжа, харалга дээрэ табибал бүришье таарамжатай байгаа гэжэ һанахаар. Иимэ харалганuудта түрүүшынхеэ хабаадажа байһан хүүргэнүүдэй түмэр хэрэгсэлнүүдэй заводой вокально-инструментальна ансамбль муу бэшэ бэлэдхэлтэй байгаа. Соёл гэгээрэлэй училищиин баянистнуудай ансамбль, ЛВРЗ-гэй соёлой ордоной арадай инструментнүүдэй ансамбль жэгдэ зохидоор наадаа гэжэ тэмдэглэгдээ.

Нютагай авторнуудай, совет композиторнуудай дуунуудые дуулаһан хэдэн дуушад харалгада хабаадалсаа. БСХИ-гай студент Э. Рабданов хонгёо һайханаар дуулабашье, хүгжэмэйнгөө, найруулгынгаа талаар хангалтагүй дуу шэлэжэ абаа гээд мэргэжэлтэд тэмдэглээ. «Сэргэндээ байхадаа» гэһэн буряад арадай дууе Цыпилма Дашинимаева уянга һайханаар дуулажа, нэрьемэ альга ташалгаар угтуулаа.

Юрэнхы дээрэнь абажа харахада Железнодорожно районой уран һайханай бүлгэмүүд гол түлэб нэгэ жэгдэ, һайн бэлэдхэлтэй байгаа гэжэ тэмдэглэмээр. Алишье коллектив өөрын дуутай, өөрын хатартай гэхэ гү, али өөрын шарайтайшье гэмээр байгаа. Шэнэ коллективүүд нэмээ. Мэдээжэ болоһон коллективүүд шэнэ һонин номернуудые бэлдээ.

Хотын районуудай харалгын гол дутагдалнуудай нэгэн болохо зүйл гэхэдэ, барилгын эмхи зургаануудай уран бэлигтэн энэшье харалгада хабаадалсаагүй.

● ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. БСХИ-гай студент Эрдэни Рабданов дуулана. 2. Түгэсхэлэй концертын үедэ.

БурАССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ

НҮХЭР В. А. КАРЕКОВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Түрэһөөр 50 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, республикын барилгын организацинуудта олон жэлэй туршада аша үрэ ехэтэйгээр ажаллаһанайнь түлөө Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Советэй дэргэдэхи капитальна барилгын управлениин начальник Василий Андреевич **Карековые** Буряадай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй секретарь И. ЧЕРНЯКОВ.

Улаан-Үдэ, Советүүдэй байшан.
1976 оной мартын 25.

...ДЭБХИ, ҮҮСХЭЛЭЭ ...ЭЭШЭЛҮҮЛНЭ

...ашадай депутадуудай ... болон поселково Со... ...ажал хүдэлмэри һай... ...тухай» КПСС-эй ЦК-... 1967 оной тогтоолые хэрэг ...бэелүүлхын түлөө тэм... Хурамхаанай аймагай ...Советүүд ажал хүдэл... ...лгэ һайжаруулаа. Со... ...харьяата газар дээрэхи ...ленность, хүдөө ажахы, ...ьтура хүгжөөхэ, ажал... ...улам ургажа байгаа ...дүүдые хангаха асуу... ...ээр ходо һонирхожо, ...хэмжээнүүдые абана.

...аймнай сомоной болон ...7 Советэй олонхинь ...оролдосо ехэтэйгээр ...Энэ талаар илангаяа ..., Барханай, Хурам..., һахалиин, Майска со... болон сельскэ Советүүд ...Тэдэнэй сесси, гүй... ...удайнь заседани дээрэ ...совхозуудай бригадир... отделенинүүдые даагша... ...хүдөө ажахын мэргэжэл... «Сельхозтехника» нэгэдэ... хүтэлбэрилэгшэд ажал ...рэлтээ ябасаар ходо тоо... ...дадаг. Тус Советүүд ме... ...из, соёл культурын, ху... наймаанай эмхи зургаа... хүдэлмэри һайжаруулха ...ехэхэн оролдолго гарга...

...оной болон сельскэ Со... ...й 212 депутадай олонхинь өөрынгөө эрхэ ба уялга һайнаар дүүргэдэг, даалгагдаһан ажалдаа харюусалгатайгаар хандажа, бүгэдэндэ үльгэр жэшээ харуулжа ябадаг. Нютагай Советүүдэй депутадууд һунгагшадтаяа нягта холбоо барисаатай, тэдэнэйнгээ урда ходо тоосожо, сомоной болон сельскэ Советүүдэйнгээ ябуулжа байгаа ажал хүдэлмэри тухай хэлэжэ үгэдэг.

Дэрээнэй, Барханай сомоной Советүүд архи уудаг, муу ааша гаргадаг, ажалай болон нииитын журам эбдэгшэдтэй шанга тэмсэл хэдэг болонхой. Энэ асуудалаар һуурин тосхонуудта ажалшадай суглаанууд үнгэргэгдэнэ. Дэрээнэй сомоной Совет тосхонуудаа ариг сэбэр, болбосон түхэлтэй болгоё гэһэн үнэтэ үүсхэл гаргаад, ехэхэн юумэ хэжэ байна.

Гэхэтэй хамта аймагаймнай сельскэ болон сомоной зарим Советүүдэй, тэдэнэй гүйсэдкомуудай ажал хүдэлмэридэ горитойхон дутагдалнууд үзэгдэнэ. Советүүдэй хүдэлмэри улам һайжаруулха талаар партиингаа XXV съездын заабари хүтэлбэри болгон, манай аймагай нютагай Советүүд бодото хэмжээ ябуулгануудые хараалжа байнад.

Г. ГАРМАЕВ,
Хурамхаанай аймагай Советэй гүйсэдкомой инспектор.

...АРХИНШАДАЙ АМА ТАТАХА

...-Үдын мяханай комб... соёлой томо, һаруул бай... ...юм. Тэндэ ходо кино ..., уран һайханай бүл... ...дана, гоёор шэмэглэг... ...шаагын залтай биб... ...бии. Үдэшэниинь за... ...соёлойнгоо байшанда ...хатар, наада хэжэ, ...заншалтай болонхой. ...тэдэнэй наада зугаае ...архиншадай хэ... ...мэргүл татажа, хули... ...ама гаргажа һамаа... ...гон харатай юм. Тэдэ... ...дааа арадай дружин... ...үгэ дууладаггүй, ...ошодог.

...ние болюулхын түлөө ...хэн абтанагүй, соё... ...һан соохи буфедтэ хо... до пивэ худалдагдана. Тиихэдэ үдэшэниинь тэндэ милициин хүдэлмэрилэгшэд байдаггүй.

Һүүлэй үедэ эндэ хүнэй амардаг, сэнгэдэг газарта, автобус, трамвай соо архи уугаад, элдэб янзаар аашалдаг хүнүүд олошороо. Энэ талаар милициин хүдэлмэрилэгшэд эрид хэмжээ абанагүй...

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй 1966 оной июлиин 26-най Указай ёһоор, архи уугаад, олоной дунда ааша гаргаһан хүнүүд мүнгэн ялаар зэмэлэгдэхэ зэргэтэй. Харин тэрэниие хэрэглэхэеэ болишонхойбди.

М. КИРЕЕВ,
мяханай комбинадай милицидэ туһа хүргэхэ пунктын Советэй гэшүүн.

БАЯН ДЭЛГЭР БАЙДАЛАЙ ГЭРШЭ

Совет арад зоной материальна болон культурна байдалайнь һайжарха бүри тэдэнэй мүнгэн нөөсэ ехэ болоно. Республикымнай нөөсэлгын кассануудта хүн зон мүнгөө хэжэ, гэр байра барюулха, телевизор, мотоцикл, машина абаха аргатай болодог гү, үгышье һаа аяншалдаг, курортдо амардаг байха юм.

Нөөсэлгын кассада мүнгөө хадагалха ябадал эгээл таарамжатай зохид арга гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Энээнтэй хамта нөөсэлгын кассада хүн зоной хадагалһан мүнгэн зөөри гүрэнэймнай финансова баялигтай хамтаран, арадай ажахые саашадань хүгжөөлгэдэ нүлөө үзүүлдэг, мүн мүнгэнэй эрьесые түргэдхэдэг байна.

Жэлһээ жэлдэ нөөсэлгын кассануудта мүнгэ хэлгэн ехэ боложо байдаг. 1975 оной туршада манай республика дотор нөөсэлгын кассада хэгдэдэг мүнгэнэй хэмжээн 23.560 мянган түхэригөөр ехэ болоо.

Республика доторхи нөөсэлгын кассануудта 292 мянган хүн зон 177 миллион 287 мянган түхэриг мүнгэ хэһэн байна. Дунда зэргээр нэгэ хүнэй хэһэн мүнгэн республика доторнай 609 түхэриг болодог байха юм.

Нөөсэлгэдэһэн мүнгэндэ налог ашагдадаггүй. Нөөсэлгын кассануудта олон янзын аргаар мүнгэ хадагалдаг. Эзэнэйнь ерэтэр нөөсэлгын кассада мүнгэ хадагалха ёһо һайшаалтай. Юуб гэхэдэ, ямаршье үедэ мүнгөө нэмэжэ гү, али абажа болохо юм. Энэ аргаар нөөсэлгын олзо доход 2 процент хүрэтэр жэл соо ургадаг. Жэшээлхэдэ, мянган түхэриг жэл соо хадагалһан һаа, 20 түхэригэй олзо доходто хүртэхэ аргатай. Түргээр хадагалха арга зургаа һарын болзортой юм. Жэлэй туршада 3 процент гэхэ гү, үгышье һаа, мянган түхэриг бүхэнэй 30 түхэриг олзотохо аргатай. Энэ аргаар мүнгэ хадагалһан байбал, бага багаар мүнгэ абаха гү, али мүнгэ нэмэхэ эрхэнь хаһагдадаг.

Шүүбэритэ нөөсэлгэ илангаяа һайшаалтай. Дээрэ дурсагдагша бүхы аргануудһаа юугээрээ ондооб гэхэдэ, шүүбэриин аргаар олзо доходынь нэмэдэг юм. Жэлэй туршада хоёр дахин шүүбэри хэгдэдэг. Иимэ шүүбэри апрель һарын гү, али октябрь һарын түрүүшын декадада үнгэргэгдэдэг юм. 25 янзын шүүбэриин нэгэндэнь 200 процент, хоёр хоёртонь 100 процент, гурбадахи хоёртонь 50 процент олзо доход нэмэгдэдэг.

Хүн зон нөөсэлгын кассануудта мүнгөө өөһэдөө абаашажа хадагалхаһаа гадна, салин хүлһэнһөө эльгээлгэжэ байха аргатай. Хүдэлмэришэдэй, алба хаагшадай, колхозниигуудай мэдүүлгээр үнгэрэгшэ жэлдэ 19 миллион түхэриг республика доторнай иимэ аргаар нөөсэлэгдэһэн байна.

1966 ондо гараһан гүрэнэй гурбан процентэ облигаци нөөсэлгын зохид аргын нэгэн болоно. Хорин түхэригэй облигацяар 40 түхэригһөө 5000 түхэриг хүрэтэр шүүжэ болоно. Жэл бүри тус облигацяар найма дахин шүүбэриин тираж үнгэргэгдэдэг. Энэнь февралиин 15-да, мартын 30-да, майн 15-да, июниин 30-да, августын 15-да, сентябриин 30-да, ноябриин 15-да, декабриин 30-да үнгэргэгдэдэг заншалтай.

1958 онһоо гаража эхилһэн лотерейн билет үргэн олоннитэдэ һайшаагдана. Жэлһээ жэлдэ республикымнай нөөсэлгын кассанууд лотерейн билетүүдые олоор худалдана.

Зарим нэгэн нөөсэлгын кассада мүнгөө хэнгүй, гэртээ баряад байдаг. Энэ хадаа кассада мүнгэ хадагалалгын удха шанарые үшөөл хүсэд ойлгоогүй ябадал болоно. Ажалшан зоной нөөсэлгын кассада мүнгөө ехээр хэхэ бүринь, оронаймнай ажахы улам эршэтэйгээр хүгжэнэ гэжэ хэлэхэ шухала.

А. ХАХАЛОВ,
Буряадай АССР-эй гүрэнэй ажалай нөөсэлгын кассануудай управлениин начальнигай орлогшо.

ДЭЛХЭЙ ДЭЭРЭХИ ЭГЭЭ ТОМО ТЕЛЕСКОП

СССР-эй Наукануудай Академиин Карачаево-Черкессиин хадануудта оршодог астрофизическэ тусхай обсерваторидо дэлхэй дээрэ эгээ томо, 6 метр диаметр гэрэлтэй телескоп хүдэлнэ. Энэ газарай нюруунаа 2.100 метр үндэртэ оршодог. Телескопой үндэрынь 42 метр, башниин эрьелдэдэг купол 1000 тонно шэгнүүртэй.

Спектральна хоморой шухаг приборнуудаар хангагдаһан телескоп эгээ холын одо мүшэнүүдһээ туяануудые тодон абаха шадалтай. Тэрэнэй ашаар, астрономууд замбуулиин дэлхэйн эгээ холын одо мүшэнүүдые шэнжэлэн үзэхэ аргатай болоно.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: телескопой тодхогдоһон обсерваториин юрэнхы түхэл харуулагдана.

ТАСС-ай фотохронико.

СССР-эй ГҮРЭНЭЙ АКАДЕМИЧЕСКЭ ЕХЭ ТЕАТРАЙ 200 ЖЭЛЭЙ ОЙЕ УГТУУЛАН

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Ленинскэ шангай лауреат, СССР-эй арадай артистка Майя Плисецкая харагшадай амаршалгада харюусажа байна;

2. Композитор Т. Хренниковэй «Любовью за любовь» гэhэн баледтэ хабаадагшад (зүүн гарhаа) артистнууд Т. Голикова, А. Годунов, композитор Т. Хренников, баледые табиhан балетмейстер В. Боккадоро, Ю. Владимиров, Н. Тимофеева, дирижёр А. Копылов, уран зурааша Н. Золотарев.

ТАСС-ай фотохронико.

Барилдаан

ЕХЭ МҮРЫСӨӨН ЭХИЛХЭНЬ

«Буревестник» бүлгэмэй Түбэй совет дүрэ буляалдалгын барилдаагаар эдиршүүлэй дунда ороной түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөө үнгэргэнэ. Энэ ехэ мүрысөөн үглөөдэр үглөөнэй 11 сагта Улаан-Үдэ хотодо, «Труд» бүлгэмэй Спортын байшан соо нээгдэхэнь.

13 командын, тэрэ тоодо Москва хотын, РСФСР-эй, Грузиин, Белоруссиин, Армениин, Узбекистанай ба союзна бусад республикануудай командануудай 160 эдиршүүл барилдаанай ковер дээрэ гаража мүрысэхэ юм.

Һаяхан дүүрэhэн мүрысөөндэ Росси Федерациин чемпионууд болоhон манай бэрхэ эдир барилдаашад Баргажанай аймагай Баян-Голой hүргуулиин hурагшад Боря Будаев, Юра Дугаров, Улаан-Үдэhөө Коля Бураев, Саша Мильгадаев болон республикымнай гуша шахуу эдир хүбүүд энэ ехэ наададанда хабаадаха. Буряадай багшанарай институтай физическэ хүмүүжүүлгын кафедрын ахалагша багша, СССР-эй спортын мастер В. Н. Иванов ахалагша тренерынь боложо, Росси Федерациин эдир барилдаашадые энэ ехэ мүрысөөндэ hорижо бэлдэhэн байна.

Манай корр.

Сана

ЗАНШАЛТА УРИЛДААН

Спортын үбэлэй хаhа сагые түгэсхэлгэдэ зорюулагдажа, санаар 60 километртэ заншалта урилдаан Дээдэ Онгостойдо үнгэргэгдэбэ.

...Наратай сэлмэг үдэрэй болоhон ушарhаа дун сагаан саhан дээрэхи зүргэ харгыгаар элдэб үнгын хубсаhатай санашадай урилдахыень харахада, үзэсхэлэн hайхан байгаа hэн...

Аяар 60 километрэй холын аян замда 8 хүн гараба. Эндэ Зүүн Сибириин технологическа институдай багша, СССР-эй спортын мастер Л. Цыбиков илаха аабза гэжэ сугларгашад хүлеэhэн байгаа. Ушарынь юуб гэхэдэ, энэ талаар үндэhэ баримтатай шалтагааншье бии hэн. Ехэ ехэ мүрысөөнүүдтэ Лубсан Цыбиков илажа гараhан байха. Үнэхөөрөөшье хэдэн арбаад километртэ тэрэ түрүүлжэ ябаа.

Зүгөөр арба гаран километрэй үлөөд байхада, нэгэдэхи разрядтай Виктор Неверов («Локомотив») урагшаа гаража, айхабтар хурдан сүлхэ байhанаа харуулба. Тэрэ 60 километрые 3 час 13 минута 03 секунда соо гаталhан байха юм. Л. Цыбиков 2 минута 02 секундаар гартажа, удаадахи hуури эзэлээ. «Буревестнигэй» түлөөлэгшэ В. Пантелеев гурбадахи боложо, фиништэ ерэбэ.

Эхэнэрнүүдэй дунда үнгэрhэн 15 километрэй урилдаанда СССР-эй спортын мастер Надежда Вершинина («Буревестник») 54,47 минута саг харуулан илаа. Нэгэдэхи разрядтайшуул Т. Осипова («Буревестник»), И. Тыхеева («Локомотив») шангай удаадахи hууринуудта гараhан байна.

Аха наhанай эдир хүбүүд 30 километртэ урилдаба. «Буревестнигэй» санашан М. Дружинин энэ зайе 1 час 40 минута 24 секунда соо гаталжа эрхимлээ. Тус бүлгэмэй түлөөлэгшэд В. Олейников, А. Суквев хоёрдохи, гурбадахи hууринуудые эзэлбэ.

— Энэ заншалта мүрысөөндэ ушөөл үсөөн санашад хабаадуулагдана. Иимэ холын зайда урилдаан спортсмен бүхэндэ зориг хүсэлэн хүмүүжүүлдэг, тэрэниие хурдан сүлхэ болгодог гээшэ. Теэд спортсмендэ эдэ шэнжэ шанарhаа ондоо юун хэрэгтэйб даа? — гэжэ мүрысөөнэй ахамад судья Г. Галимов хөөрөө hэн.

Баскетбол

РЕСПУБЛИКЫН ЧЕМПИОН

Баскетболоор Буряадай АССР-эй түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн боложо үргэлжэлhөөр.

Эхэнэрнүүдэй дундаhаа технологическа институдай студентнэр (тренерынь А. В. Вампилов) бүхы уулзалгануудтаа амжалтатай hайнаар наадажа, 7-hоо 7 очко абаад, республикынгаа чемпионууд болобо. Һүүлшын наадануудта эдэнэр «Трудай» басагадые — 54:51, багшанарай институдай спортсменкэнүүдые — 53:49, «Трудовые резервы» бүлгэмэй командые 78:46 тоотойгоор шүүгээ. «Труд» бүлгэмэй суглуулагдамал команда — хоёрдохи, «Урожайн» басагад гурбадахи hуури эзэлбэ.

Эрэшүүлэй дунда hонирхолтой, шанга наадан болоно. «Труд» бүлгэмэй баскетболистнууд технологическа институдай командые — 77:68, «Забайкалецые» — 66—50, «Локомотивай» түлөөлэгшэдые 89—49 тоотойгоор шүүгээд, нэгэдэхи hуури эзэлжэ ябана. «Забайкалец», багшанарай, технологическа институдуудай команданууд тус тустаа 4 очкотой болонхой. Гэбэшье БГПИ-гэй студентнэр «Забайкалецые» — 54:50, технологическа институдай баскетболистнуудые 51:45 тоотойгоор шүүгээд, хоёрдохи hууриhа гараха аргатай болоhон байна. Һүүлшын нааданууд эрэшүүлэй дунда ямар командын илажа гараха байhые хүсэд элирүүлхэ.

Б.М. ЖИГЖИТОВ.

СПОРТ

Шатар

Эрдэмтэдэй команда түрүү

«Спартак» бүлгэмэй шатаршадай дунда командаараа түрүү hуури эзэлхын түлөө эхилhэн наадананай ээлжээтэ уулзалганууд үнгэргэгдэбэ. Мүрысөөндэ хабаадалсажа байhан табан командын шатаршад түрүүшын гурбан hуури эзэлэгшэдэй тоодо оролсохоор эрмэлзэнэ. Эндэ хабаадалсажа байгаа 12 командын дундаhаа СССР-эй Наукануудай академиин Зүүн Сибириин отделениин Буряадай филиалай эрдэмтэдэй, соёлой болон хэлхеэ холбооной хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обкомуудай, Буряадай геологоуправлениин, хотын hургуулинуудай комсомолшуудай команданууд түрүүшын табан hуури эзэлжэ ябана.

Зургаадахи уулзалгада эрдэмтэдэй команда нютагай промышленностиин шатаршадые 5,5:0,5, хэлхеэ холбооной хүдэлмэрилэгшэд Улаан-Үдын авиапредприятиин командые 4,5:1,5 тоотойгоор шүүhэн байба. Соёлой хүдэлмэрилэгшэд мяха-консервын комбинадай шатаршадые 3,5:2,5 тоотойгоор шүүбэ. Мүн иимэ тоотойгоор геологууд комсомолшуудые шүүhэн байгаа.

Долоодохи уулзалгынболоходо комсомолшууд худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдые 6:0, соёлой хүдэлмэрилэгшэд нютагай промышленностиин командые 5,5:0,5 тоотойгоор шүүhэн. Мүн эрдэмтэдэй болон хэлхеэ холбооной управлениин хүдэлмэрилэгшэдэй команданууд геологууд болон авто-харгын управлениин хүдэлмэрилэгшэдые шүүhэн байна.

Наймадахи уулзалгада хэлхеэ холбооной хүдэлмэрилэгшэд мяха-консервын комбинадые 6:0, соёлой хүдэлмэрилэгшэд авиаторнуудые 5,5:0,5, эрдэмтэд авто-харгын управлениин шатаршадые 5:1 тоотойгоор шүүhэн, геологууд болон комсомолшууд 3:3 тоотойгоор тэнсэhэн байна.

Найман уулзалгын удаа эрдэмтэдэй команда 35,5 очкотой түрүүлжэ эхилбэ. Соёлой хүдэлмэрилэгшэд — 33, хэлхеэ холбооной хүдэлмэрилэгшэд — 30, геологууд болон комсомолшуудай команданууд 27,5 очкотой болонхой.

Хүлгэнүүд дээрэ али командын шатаршад эрхимээр наадажа ябанаб гэхэдэ, эрдэмтэн Таров геолог Ключкова хоёр нэгэшье шатаршанда шүүгдэнгүй наадахадаа, найманhаа найман очкотой болобо. Краснов (хэлхеэ холбоон), Хаханов (автоуправлени) гэгшэд наймаанhаа 7,5 очкотой болоhон байна. Даам наадагшад соohоо геолог Бутов 6,5 очкотойгоор түрүүлжэ эхилбэ. Комсомолшуудай дундаhаа Зубрицкая 7-hoo 5,5, даам наадагша Алтаев 8-haa 5 очкотой болобо.

В. МАМИЛОВ.

ТОБШО МЭДЭЭСЭЛНҮҮД

▽ ХОККЕЙ. Ороной түрүү hуури эзэлхын түлөө эхилhэн гушадахи наадан дүүрэбэ. Мүрысөөндэ хабаадалсаhан арбан командын хоккеистнүүд 36 уулзалга үнгэргэбэ. Тиин эндэ Москвагай «Спартак» команда 50 очко абахадаа, алтан медальда хүртөө. Хоёрдохи hуури эзэлhэн ЦСКА-48, Москвагай «Динамо» 45 очкотойгоор мүнгэн, бронзо медальнуудые абаба.

«Спартагай» түлөөлэгшэ Виктор Шалимов «Эгээл эрхим хоккеист» гэhэн хүндэдэ хүртэжэ, «Известия» газетын шанда хүртэхэ болобо. Тиихэдэ «Эрхим гурбан добтологшод» гэhэн «Труд» газетын шанда Шалимов — Шадрин — Якушев гэгшэд хүртэбэ. Новосибирскын «Сибирь» команда hүүлшын hуури эзэлжэ, хойто жэлдэ ороной түрүү hуури эзэлхэ нааданда хабаадалсаха эрхэгүй болобо. Эдэнэрэй hууриие Саратовай «Кристалл» команда эзэлхэ юм.

БҮМБЭГЭТЭЙ хоккейгээр СССР-эй түрүү hуури эзэлхын түлөө эхилhэн гушан наймадахи наадан дүүрэбэ. Эндэ Москвагай «Динамо» команда эрхимлэжэ, арбан дүрбэдэхеэ ороной чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэбэ. Мүнгэн, бронзо медальнуудта Алма-Атын «Динамо», Ульяновскын «Волга» команданууд хүртэhэн байна. Мүрысөөнэй таблицада hүүлшын hуури эзэлhэн Мончегорскын «Североникель» дээдэ класснhаа гаргагдаба. Эдэнэрэй hууриие Омскын «Юность» клубай команда эзэлхэ болонхой.

▽ ВОЛЕЙБОЛ. Японой болон СССР-эй волейболисткануудай дунда үнгэргэгдэhэн дүрбэдэхи уулзалгада манай спортсменкэнүүд дахинаа шүүгдэбэ. Наадан Нагоя хотодо үнгэргэгдэhэн байгаа. Харин эрэшүүлэймнай команда табанhаа дүрбэндэнь шүүжэ гараhан байна.

▽ БАСКЕТБОЛ. ЦСКА-гай команда hүүлшын уулзалгада Москвагай «Динамын» спортсменүүдые 100:83 тоотойгоор илажа гарахадаа, арбан дүрбэдэхеэ ороной чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэбэ. Үнгэрэгшэ жэлэй ороной чемпион Ленинградай «Спартак», Москвагай «Динамо» команданууд хоёрдохи, гурбадахи hууринуудые эзэлбэ.

▽ КОНЬКИ. Олимпиин наадананай чемпион, Ленинградай Галина Степанская Медеогой елүүр дээрэ дэлхэйн хоёр рекорд шэнэлбэ. Тэрэ 3000 метрэй зайе 4 минута 31.00 секунда соо гаталжа, урда тээнь өөрынгөө тогтооhон рекордые (4.40,59) шэнэлбэ ха юм. Тиин дүн хамта 173,811 очкотой болоходоо, дэлхэйн эрхим чемпионка гэгдэhэн Канадын Сильвия Бурка гэгшын тогтооhон дэлхэйн рекордые (176,486) шэнэлhэн байба.

Үндэр хадалиг Медеогой елүүр дээрэ үнгэргэгдэhэн урилдаанда СССР-эй командаhаа гадна, Норвеги, Нидерландын спортсменүүд хабаадалсаhан байгаа. Эндэ Совет ороной суглуулагдамал команда 408 очко абажа, түрүү hуури эзэлээ. Голланди, Норвегиин команданууд хоёрдохи, гурбадахи hуури эзэлhэн байна. Манай оронэй түлөөлэгшэ Евгений Куликов (Ленинград) дэлхэйн хоёр рекорд тогтоогоо. Тэрэ 1000 метрэй зайе 1.15,70 секунда соо гаталхадаа, богони зайнуудай дүнгөөр (500—37,24, 1000—1.15,70, 500—38,10, 1000—1.16,00) 151,190 очко абахадаа, эрхимлэhэн байба.

Норвегиин хурдан солбон конькишан Стен Стенсен 10000 метрэй зайда эрхимлээ.

▽ САНА. Эрэшүүлэй дунда 50 километрэй зайда үнгэргэгдэhэн урилдаанда Олимпиин наадананай чемпион Сергей Савельев эрхим байба. Тэрэ зайгаа 2 час 32,13 секунда соо гаталаа. Евгений Беляев, Федор Симашев гэгшэд удаадахи hууринуудые эзэлээ.

Эхэнэрнүүдэй дунда 20 километрэй зайда болоhон түрүүшын урилдаанда Новосибирскын Зинаида Амосова түрүүлбэ. Ороной түрүүшын чемпионка болоhон Амосова зайгаа 1 час 08,00 секунда соо гаталhан байгаа.

Эхэнэрнүүдэй дунда 4х5 гэhэн эстафетэ дамжуулгаар командаараа түрүү hуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэhэн урилдаанда «Труд» бүлгэмэй команда эрхимлэбэ. Эдэнэр зайгаа 1 час 11 минута 15,63 секунда соо гаталhан байгаа. «Труд» бүлгэмэй командын нэрэ солые Любовь Мухачева, Нина Балдычева, Татьяна Трусова, Галина Кулакова гэгшэд хамгаалhан байна. «Урожай» бүлгэмэй нэрэhээ мүрысөөндэ хабаадалсаhан Раиса Сметанина гурбадахи хүнэй саг харуулhан байба.

▽ БИАТЛОН. 4х7,5 километрэй зайда үнгэргэгдэhэн түгэсхэлэй урилдаанда «Динамо» бүлгэмэй (Т. Хасанов, И. Груздев, В. Огнев, А. Тихонов) команда эрхимлэбэ.

(ТАСС).

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаhанда. «Хабарай тарилгада — түгэс бэлэдхэл» — түрүү бэшэг. «Арбадахи табан жэл: түрүүшын жэл» — суглуулбари. «Газарай үрэжэл hайжаруулха габшагай хоёр hара» — суглуулбари. «Совет орон: шэнэ hонин» — суглуулбари.

Хоёрдохи хуудаhанда. Соведүүдэй хүдэлмэри. «Партийна шухала даабари» — Ф. Тугариновай статья. Улаан-Үдэеэ үндэр соёл культуратай хото болгоё.

Гурбадахи хуудаhанда. «Тэрэнэй туhаламжа хүлеэдэг» — А. Ивановой статья.

Дүрбэдэхи хуудаhанда. Һургуулиин hурагшадай амаралтын үедэ» — суглуулбари.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 16.25—«Кинопанорама». 18.00 — «Время».

Улаан-Үдэ. 18.30—«Элүүр энхэ байлга» — тележурнал. 18.50—Шэнэ hонин. 19.00—Забhарлалга.

«Орбита». 19.10—«Экранда—кинокомеди». «Девчата». 20.45—«Наладчик» — баримтата фильм. 21.00—Шэнэ hонин. 21.15—Кинопанорама. 22.50—«Фронт Анголы» —телефильм (үнгэтэ). 23.50—Забhарлалга. 24.00—«Время». 00.30—Хоккей. СССР — Швеци.

ТЕЛЕФОН ТЕЛЕГРАФ РАДИО ХИЛЫН СААНАҺАА

ВАРШАВА

ПОРП-ын ЦК-гай ПОЛИТБЮРОГОИ ЗАСЕДАНИ

ТАСС.

ПОРП-ын ЦК-гай Политбюрогой заседани боложо, ПНР-эй Сеймэй ба воеводствонуудай арадай Соведүүдэй мартын 21-дэ болоhон hунгалтын мэдээсэлые шагнаа.

Һунгалтада бүгэдэ ниитын хабаадалга Арадай нэгэдэлэй фронтын программые, кандидадуудые дэмжэжэ байhанай, мүн VII съезд дээрэ Польшын Нэгэдмэл хүдэлмэришэнэй партиин хараалhан Польшодо социализм байгуулгые саашадань хүгжөөхэ программые бодото дээрэнь бэелүүлхээр эрид шиидэнги байhанай гэршэ болоо.

Һунгалтын үедэ оруулагдаhан дурадхалнуудые, ажаглалтануудые бодото дээрэнь бэелүүлхэ гээшэ Арадай нэгэдэлэй фронтын хүдэлмэриин шухала зорилго болоно гээд заседани дээрэ тэмдэглэгдээ.

ПНР-эй шэнэ зарлалай Сеймэй нэгэдэхи сессидэ бэлдэлгэдэ хабаатай зорилгонуудые ПОРП-ын ЦК-гай Политбюро зүбшэн хэлсэбэ.

СОФИ

БКП-гэй ПОЛИТИКЫЕ БҮРИН ДЭМЖЭНЭ

ТАСС

Болгариин 28 округто, Софи хотодо паяхан үнгэргэгдэhэн тоосоото hунгуулиин партийна конференцинүүд БКП-гэй XI съездэ бэлдэлгын шухала шата болоhон байна.

800 мянган шахуу хүнhөө бүридэhэн Болгариин коммунистнуудай түлөөлэгшэд партийна организацинуудайнгаа ажал ябуулгые марксистско-ленинскэ залан сэхэ ёhо гуримаар, эрилтэтэйгээр шэнжэлhэн, түгэс хүгжэhэн социалис общество байгуулгын гол шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэhэн байна. Округуудай партконференцинүүд үзэл сурталай-политическэ үндэр хэмжээндэ, коммунистнуудай зохёон байгуулхы эдэбхиин оршон байдалда үнгэрбэ.

Болгариин Компартиин конференцинүүдэй хүдэлмэридэ КПСС-эй түүхэтэ XXV съезд ехэ нүлөө үзүүлээ. Тэрэнэй шиидхэбэринүүд, съезд дээрэ нүхэр Л. И. Брежневэй хэhэн элидхэл БКП-гэй партконференцинүүдтэ хабзадагшадта зоригжуулма жэшээ болоhон байна.

Түсэбтэ зургаадахи табан жэлдэ Болгариин арадай ажахын улам ехээр хүгжэhэн тухай, энэ табан жэлдэ ороной урда табигдаhан асари ехэ зорилгонууд тухай, БКП-гэй ленинскэ политикын зүб байhан тухай делегадууд үгэ хэлэхэдээ, үргэнөөр тэмдэглэhэн байна. СЭВ-тэ хабаатай аха дүү бусад социалис оронуудтай, тэрэ тоодо СССР-тэй харилсаа холбоомнай улам хүгжэн бэхижэжэ байна гэжэ эдэнэр мэдүүлбэ.

Съездын урда тээ болоhон БКП-гэй партийна конференцинүүд нүхэр Т. Живков түрүүтэй Центральна Комитедые нягтаар тойрон жагсаhан Болгариин коммунистнуудай бата нэгэдэлтэй байhые, БКП-тэй арад зоной таhаршагүй холбоо барисаатай байhые элирхэйлэн харуулба.

ЛИМЭ

Нэгэдэл—амжалтын эшэ үндэhэн

ТАСС

Перугай Коммунис партиин ЦК-гай пленум эндэ боложо, орон доторхи политическэ, экономическа байдал тухай партиин ЦК-гай Политкомиссиин элидхэлые шагнажа зүбшэн хэлсээд, нэгэн hаналтайгаар hайшааба.

Коммунис общество байгуулгын замаар дабшалгада дэлхэй дээрэхи түрүүшын социалис гүрэнэй ямар ехэ амжалта илалгануудые туйлажа байhан тухайнь, социалис байгуулалтын hүр хүсэн тухай КПСС-эй мэнэ hаяхан дүүрэhэн XXV съезд дээрэ үшөө дахин элирхэйлэн гэршэлэгдээ гээд элидхэл дотор тэмдэглэгдэнэ.

Ангиин тэмсэлэй улам хурсадаhанhаа Перудахи дотоодын политическэ байдал иимэ шэнжэтэй болоод байна гэжэ элидхэл соо хэлэгдэнэ.

Орон доторхи экономическа хүшэр бэрхэшээлтэй байдалые hайжаруулхын тула правительствын абаhан таарамжатай хэмжээнүүдые сэхэ шууд дэмжэхыень, Компарти Перугай түрүү үзэлтэй хүсэнүүдые уряалба.

ТРИПОЛИ

НАСЕРАЙ ГОЛ ЁҺОНУУДҺАА ХАДУУРАЛГА

ТАСС

Советскэ Союзтай хани барисаа, харилсаа холбоо тогтооxo тухай договороо болюулха гэhэн Египедэй президент А. Сададай шиидхэбэри египет арадай аша туhада харша байна гэжэ Ливиин «Аль-Фаджр Аль-Джадид» газетэ бэшэнэ. Энэ шиидхэбэри буржуазна ба араб хархис хүсэнүүдэй аша туhада хабаатай байна. Социалис хани нэгэдэлтэ оронуудай ба Египедэй хоорондохи харилсаа холбоон ороной национальна, экономическа бэеэ даадан байдалай үндэhэ hуури олон жэл соо болоhон байна гэжэ газетэ мэдээсэнэ. Египедэй мүнөөнэй хүтэлбэрилэгшэдэй абаhан энэ шиидхэбэри Египедэй революциин вождь Гамаль Абдель Насерай сургаал hургаалнуудта зүрюу харша юм.

ДЕЛИ. (ТАСС). Гурбан гүрэнэй зүгhөө Суэцэй оршондо гаргагдаhан эзэрхэг түримхэй ябуулгануудай үедэ СССР ба бусад социалис оронууд араб арадай хэрэгые эгээл найдамтайгаар сахин хамгаалhан байна гэжэ Индиин «Линк» журнал бэшэнэ. Имагтал Советскэ Союзай хани ёhоной туhаламжа экономическа бэеэ даадан байдалтай болоходоонь, Египедтэ туhалаа гэжэ мартажа болохогүй.

ПАРИЖ. (ТАСС). Сададай засаг захиргаан түрүүшын үдэрhөө хойшо США-да түшэглэхэ хүсэлэнгэй юм гээд «Африк-Ази» гэжэ долоон хоногтоо нэгэ удаа гарадаг журнал тэмдэглэнэ. 1971 ондо энэ договорто гар табихадаа, Садат тэрэниие тодо наринаар сахихые hанаашалаагүй байгаа гэжэ мүнөө элирбэ.

БОНН. (ТАСС). Президент Сададай шиидхэбэри Египедэй национальна аша туhада хоро хүргэнэ. Энэнь США-тай ба Араб оронуудтахи хархис хүсэнүүдтэй хушуугаа холбохо арга олгоно гээд «Ди Тат» тэмдэглэнэ.

БЕРЛИН

НЭГЭН ҺАНАЛТАЙГААР ҺАЙШААНА

ТАСС

Уласхоорондын хабарай яармагай Лейпцигтэ боложо байhантайнь дашарамдуулан, ГДР-тэ Совет правительственна делегациин хүндэлэлдэ хани ёhоной уулзалга ГДР-тэхи совет посольстводо болобо. СЕПГ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Э. Хонеккер, болон ГДР-эй партийна, гүрэнэй бусад хүтэлбэрилэгшэд тэрээндэ хабаадаhан байна. СЕПГ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ГДР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Х. Зиндерман үнэн зүрхэнэй оршон байдалда үнгэрhэн уулзалга дээрэ үгэ хэлээ.

КПСС хадаа дэлхэйн коммунис хүдэлөөнэй эгээл хатуужал ехэтэй, эгээл дүй дүршэлтэй парти болоно гэжэ Советскэ Союзай Коммунис партиин XXV съездын дүнгүүд элирхэйлэн гэршэлээ гээд Х. Зиндерман мэдүүлээ.

СЕПГ-гэй ЦК-гай пленум мартын 17-до боложо, Ленинэй партиин XXV съездын түүхэтэ удха шанартай байhыень СЕПГ-гэй Центральна Комитет тэмдэглээ гэжэ тэрэ hануулба.

КПСС-эй XXV съезд Советскэ Союзай дотоодын болон гадаадын политикын эгээл амжалта түгэлдэр үеые онсолон харуулба гэжэ Х. Зиндерман үргэлжэлүүлээ. Пролетарска интернационализмын хүсэн түгэлдэр байhые, КПСС ба Советскэ Союзтай аха дүү партинуудай hанал нэгэтэй байhые, Ленинэй партиин марксистско-ленинскэ политикатай нэгэн hаналтай байhые тэрэ тодорхойлбо. Советскэ Союзай ниитын хүгжэлтэдэ, мүн уласхоорондын байдалда съездын документнүүд али бүхы талаhаань гүнзэгы шэнжэлэл хээ.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй элидхэл, КПСС-эй XXV съездын бусад документнүүд СЕПГ-гэй ЦК-гай пленум дээрэ үндэр сэгнэлтэ абаа гэжэ тэмдэглээ.

1975 оной октябриин 7-до Москвада нүхэд Леонид Ильич Брежневэй, Эрих Хонеккерэй гар табиhан хани барисаан, харилсаа холбоон, нэгэ нэгэндээ туhалалсалга тухай договор бодото байдалда бэелүүлэгдэжэ байна гэжэ оратор мэдүүлбэ.

КПСС-эй XXV съездын материалнуудые саашадаа гүнзэгыгөөр шудалхадаа, манай ороной бүхы хүн зон, коммунистнууд СЕПГ-гэй съездэдэ улам hайнаар бэлдэхэ байна гэжэ Х. Зиндерман түгэсхэлдөө тэмдэглээ.

Совет правительственна делегациин толгойлогшо СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо З. Н. Нуриев үгэ хэлэбэ.

НЬЮ-ИОРК

АРГЕНТИНЭДЭ ГҮРЭНЭЙ УРБАЛТА БОЛОБО

ТАСС

Аргентинын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй командовани мартын 24-дэ гүрэнэй урбалта хэбэ. Сэрэгэй хунта орон доторхи засаг гартаа абаба. Хуурай газарай, агаарай-сэрэгэй, далайн-сэрэгэй хүсэнүүдэй командалагшад тэрэнэй бүридэлдэ ороно.

Национальна радиогоор дамжуулагдаhан хандалга соогоо хунта ингэжэ мэдүүлээ: Ороноо хүтэлбэрилхэ засаг гартаа абахые шиидэбэбди. Орон дотор шахардуу байдал соносхогдоо, суглаанууд болон митингнүүдые үнгэргэхыень хоригдоо, хунтын захиралтануудые дүүргэхыень хүн зондо захиралта үгтөө.

Информационно агентствонүүдэй мэдээсэhэнэй ёhоор, Буэнос-Айрестахи бүхы гол эмхи зургаанууд, мүн ехэ ехэ профсоюзуудай штаб-байранууд сэрэгүүдэй хиналта доро байнхай.

Аргентинын президент Перон тушаагдажа, нийслэл хотоhоо ороной урда хуби руу абаашагдаба.

«СПОРТЛОТОГОИ», «СПОРТЛОТО-2-ой» ТИРАЖ

«Спортлотогой», «Спортлото-2-ой» мартын 24-дэ үнгэргэгдэhэн 12-дохи тиражай дүнгүүд иимэ:

«Спортлото»: 24 (сана), 29 (парашютна спорт), 30 (далбагата спорт), 34 (гарай бүмбэгэ), 37 (мэргэн буудалга), 39 (самбо);

«Спортлото-2»: 4 (альпинизм), 14 (волейбол), 21 (морёор урилдалгын спорт), 28 (стол дээрэ наададаг теннис), 30 (далбагата спорт), 45 (футбол).

(ТАСС).

Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР

Н-04429. Заказ №